הארץ
קפטן אינטרנט
מולטימדיה
www.haaretz.co.il/captain
30.5.00 גיליון מס' 169

ממלכות הרשת
עמ' 8

ש-לום ש-לום
עמ' 6

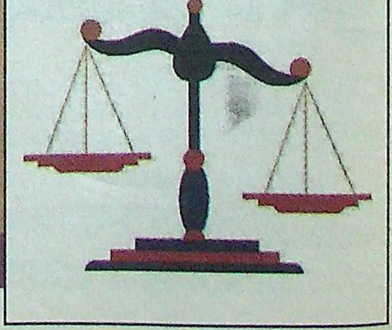

המגרש הביתי
עמ' 4

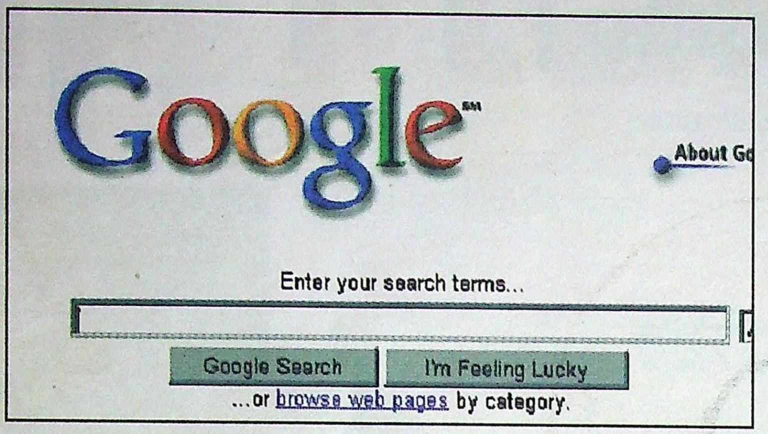

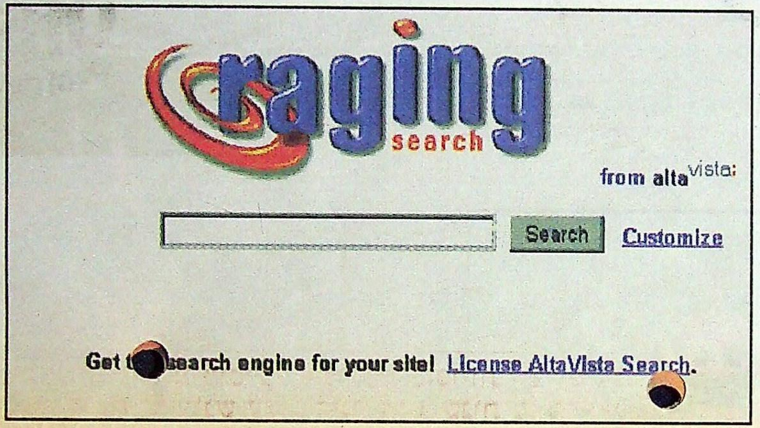
הממם... פיצה
עמ' 15

צדק במהירות האינטרנט
עמ' 9

מצא את ההבדלים

אלטה-ויסטה, לשעבר אתר חיפוש מעולה והבחירה הנבונה של המחפש ברשת (אי שם לפני עשרות חודשים), הפך עם הזמן לגיבוב תוצאות חיפוש לא-רלוונטיות, פורטל רווי אופציות מיותרות ומנוע חיפוש מהגרועים ברשת. במצב שנוצר, המשתמש מבקש ללמוד על "Artificial Intelligence vs Kasparov", ואלטה-ויסטה מחזירה לו 124,209 תוצאות, ובראשן אתרים על הפריה מלאכותית, אינטליגנציה רגשית ואתר בית המוקדש למשורר הקווקזי הנודע ולדימיר קאספארוב.

מבחינות רבות אלטה-ויסטה הובילה את הידרדרות מנועי החיפוש הגדולים למצב שבו הם נמצאים היום. למרבה האירוניה, היא גם החברה שהעלתה החודש את אתר החיפוש החדש "raging", שמטיף למינימליזם בעיצוב ותוצאות חיפוש טובות נטו. העיצוב מושתת על חזרה ליסודות: לוגו, שורת חיפוש, ולינקים מועטים. זהו. החיפוש עצמו מבוסס על איכות אתרים לפי "קישורים אחוריים", כלומר אתר נחשב לאיכותי אם אתרים רבים מצביעים עליו. נשמע מוכר? גם נראה מוכר.

קשה לא להבחין שאנשי אלטה-ויסטה עשו כל שביכולתם כדי להעתיק במעט אחד לאחד את מנוע החיפוש המהפכני Google, אחד מאתרי החיפוש הטובים ברשת, אם לא הטוב שבהם. אלא שלמרות העיצוב הדומה, תוצאות החיפוש של raging גרועות בדיוק כמו אצל האחות הגדולה. איכות טכנולוגית כנראה לא קל להעתיק כמו גרפיקה. חיפוש ב-raging.com של הביטוי "raging search", למשל, לא מצא אפילו את אתר raging עצמו.

ובכל זאת, צריך לברך על המגמה של התרחקות מגישת הפורטל וחזרה למה שמשתמשים צריכים יותר מכל: נקודת חיפוש פשוטה לכל הרשת. כרגע יש עדיין רק את Google, אבל אסור לאבד תקווה. ומי יודע, אולי בסוף נזכה אפילו למנוע חיפוש סביר בעברית.

גיא הופמן

בשבועות האחרונים מוצא הקפטן את עצמו מקדיש יותר ויותר זמן לשאלה: באיזה וירוס תתקיף אותו התקשורת בסוף השבוע הקרוב. בכלל, חדשות סוף השבוע בתקופה האחרונה הופכות להיות חדשות "משובצות מחשב". את המגמה הכתיב השופט תומאס פנפילד ג'קסון, שמפרסם את הודעותיו והחלטותיו בעניין פירוק מיקרוסופט בימי ששי ומייצר סביבו התחרשות תקשורתית במשך סוף השבוע. אלא שהמולת ההחלטה על פירוק מיקרוסופט פינתה את מקומה אחר כבוד למגיפת הווירוסים השבועית.

בדרך כלל זה מתחיל בידיעות קטנות בשולי החדשות, באיזור יום חמישי בלילה. בדיווח אגבי במהדורת הלילה מוסרת קריינית הרדיו על וירוס חדש שהתגלה במחשבי חברה אמריקאית. ביום ששי גובר שטף הדיווחים ושגרת קריאת עיתוני סוף השבוע מפנה את מקומה במעון הקפטן לבחינת ממדי האסון השבועי.

בשלב זה מתחילות סוכנויות הידיעות לדווח על חברות ענק שמחשביהן קרסו בעטיו של הווירוס התורן, וכלי התקשורת כבר מצמידים לו שם. היחס לווירוס הוא כמו לאסון טבע, כמו סופות הטורנדו שפוקדות מדי פעם את חופי פלורידה, רק עם שמות קצת יותר עניינים.

לקראת כניסת השבת, היום האחרון של שבוע העסקים בארה"ב, מתחילות חברות האבטחה לנפנף בנתונים כלכליים מאיימים על הנזק שמסב הווירוס התורן. התקשורת מחלצת כמה כותרות עסיסיות ושערי המניות של חברות האבטחה עולים קצת. בשבת בבוקר אפשר למצוא באתרי החדשות השונים תיאור מדויק של המזיק, הנזק וכיצד (אם בכלל) להתגבר עליו. ובשבת בערב נכנסים לתמונה האף.בי.איי ומשרד המשפטים האמריקאי. כבר יש להם קצה חוט על זהות יוצרי הווירוס והאשמים ייתפסו ויועמדו למשפט בקרוב. ושוב נמסר אומדן מעודכן על הנזק הכספי ועל שמות החברות שנפגעו במתקפה האחרונה. הקפטן רן עם חברים בבעיה, מרגיע את הנפגעים ובודק שוב ושוב את תיבות הדואל שרשומות על שמו. כך חולף לו סוף השבוע ועם תחילת השבוע החדש כבר לא נותר זכר לווירוס השבועי.

הימים שני עד חמישי הם הימים החשובים של יוצרי הווירוסים. בשלב זה של השבוע הם ספונים בבתיהם, צמודים למסך, מריצים שורות קוד ויוצרים את הווירוס הבא. (רובם לא ממש יוצרים, יותר מעתיקנים: הם לוקחים את הקובץ הזדוני, מושיבים אותו על מכתב חדש, משנים את שם הנושא ומשגרים ליעד. בעצם, אולי ממציאי הווירוסים המקוריים יכולים לתבוע אותם על הפרת זכויות יוצרים).

המגיפה הגדולה שהפיצה "מליסה" לפני כשנה היתה הדבר האמיתי וכך גם וירוס האהבה מהשבועות האחרונים. היה להם את אפקט הראשוניות, התפוצה שלהם היתה אימתנית, הם זינקו עלינו כשלא היינו מוכנים והם היו תמימים למראה. כל אלה שבאו, ויבואו בוודאי גם בסופי השבוע הקרובים, הם כמו כל החיקויים למוצרים מסחריים מצליחים: צפויים, עלובים, חסרי מעוף ובעיקר עולים כבר על העצבים של

הקפטן שלכם

הגיעו מים "עוד פעם אחת אני שומע אותו מדבר על המצאות וחדשנות, אני חושב שאני אקיא" (קורא מגיב על חזון העתיד של ביל גייטס, Wired)

"זה מהיר יותר, נוח יותר ומשחרר מהצורך ללקק" (הסופר דאגלס אדמס מסביר מדוע הוא מעדיף להשיב לשאלות קוראים באמצעות הדואל. מתוך האתר (www.douglasadams.com

נופים הם לפעמים מסך "פעם סופר היה יושב ליד מכונת הכתיבה ובוהה בחלון. היום, המכונה שאתה מקליד עליה והחלון שבו אתה בוהה הם אותו מכשיר". (דאגלס אדמס)

ולאסוף את השברים "מי שהפאלם פיילוט שלו משמש לו גם כסידור תפילה ונשמט מידו, חייב לנשקו" (פסיקה של אפרים זלמנוביץ, רבה של מזכרת בתיה. מדור מחשבים, "ידיעות אחרונות", 28.5)

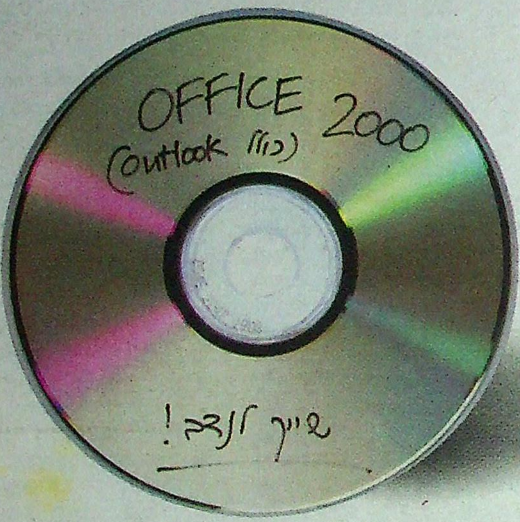
למי שעוד לא שמע "מחשבים אישיים עלולים ליצור במשתמשים בהם גם נברוזות מסוגים שונים, שהן ביטויים שונים של עצבנות יתר, ואף לעודד התנהגות תוקפנית ואלימה" (מעריב, 28.6)

"המוטו שלנו: בלי בכי, בלי חיבוקים ובלי אהבה" (לארי קסאנוף, יו"ר ונשיא חברת תרשולד, יצרנית המשחק "מורטל קומבאט")

המהדורה המקוונת של "קפטן אינטרנט" מתעדכנת כל יום - כל היום (ובחינם)
http://www.haaretz.co.il/captain

פורום "קפטן אינטרנט"
http://www.iol.co.il/captainforum

עורך: אליהי וידל. סגנית עורך: נתלי מלצר. עיצוב: עדי קידר.
כתובת המערכת: עיתון "הארץ", רחוב זלמן שוקן 21, תל אביב 61001 טלפון: 03-5121755 פקסימיליה: 03-5121753 דואר אלקטרוני: captain@haaretz.co.il
המהדורה האלקטרונית של המוסף "קפטן אינטרנט" עולה מדי שבוע באתר של הקפטן: http://www.haaretz.co.il/captain. האתר מתוחזק על ידי IOL – http://www.iol.co.il.
המהדורה האלקטרונית של Wired מתעדכנת מדי יום באתר: http://www.hotwired.com

אזהרה! העתקת תוכנות, משחקים או מוסיקה, המוגנים בזכויות יוצרים אסורה בתכלית האיסור ומהווה עבירה חמורה על החוק שהעונש עליה הינו עד 3 שנות מאסר ו-1,000,000 ש"ח קנס.

אבל אם בכל זאת יש לכם משהו לצרוב, תרשו לנו להציע לכם את הצורבים הטובים בעולם

HP CD-Writer Plus 9210i

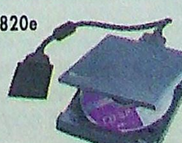
צורב פנימי בעל ממשק SCSI מהיר ביותר שתוכנן למשתמשים המבקשים ביצועים גבוהים.
מהירות קריאה: 32X כתיבה: 8X שכתוב: 4X

HP CD-Writer Plus 9210e

צורב חיצוני בעל ממשק SCSI פתרון יעיל ביותר למשתמשים הזקוקים לצורב נייד ומהיר ביותר.
מהירות קריאה: 32X כתיבה: 8X שכתוב: 4X

HP CD-Writer Plus M820e

צורב נייד המתחבר בקלות באמצעות כרטיס PCMCIA לכל מחשב נייד. כולל גם ממשק SCSI-2 המאפשר חיבור למחשב שולחני. שוקל פחות מחצי ק"ג וגודלו ככף יד.
מהירות קריאה: 20X כתיבה: 4X שכתוב: 4X

דגמי צורבים נוספים ותוכנות בלעדיות של HP: כל דגמי הצורבים של HP מצויידים במגוון עשיר וייחודי של תוכנות מובילות להשגת המקסימום מהצורב החדש שברשותך. **למידע נוסף 09-9524848** www.hp.co.il

hp®
invent

התקווה המהירה של הגיימרים הישראלים

ההתעוררות בתחום אתרי המשחקים הישראליים נותנת מענה למצוקתם של השחקנים המקומיים שאוהבים להתמודד נגד חבריהם באינטרנט. שרתים מהירים, פורומים וביקורות בשפת הקודש ממזערים את תחושת הקיפוח של הגיימרים הישראלים

שחר סמוחה

shahar_s@haaretz.co.il

עד לפני כמה חודשים היתה קהילת שחקני משחקי המחשב בישראל – כ-150 אלף נפש על פי ההערכות – מתבוננת בקנאה אל הקהילות המקבילות שמעבר לים. אמנם הכותרים על המדפים כמעט תמיד היו זהים, אבל משום מה נראה היה שלחובבי המשחקים בחו"ל יש משהו שלנו אין כאן. זה לא זה שהם קונים את המשחקים יותר בזול – אם כי בדרך כלל זה כך; גם לא העובדה שבחו"ל יותר קל לשחק משחקי רשת רבי משתתפים במהירויות סבירות, וגם לא עניין הקרבה הגיאוגרפית לתעשייה, שיש לה אפקט מעודד על רצונם של אנשים להצטרף אליה ולייצר משחקים. מה שהיה חסר לשחקנים הישראלים יותר מכל אלו זו תחושת הקהילה והשייכות.

בשביל ה"גיימר" (שחקן מכור) הישראלי, פעולה פשוטה כמו להתעדכן בנעשה בתעשייה ולברר מהם המשחקים שהכי כדאי לקנות, הצריכה גלישה לאתרים כמו Gamespot או Adrenaline Vault וקריאת טקסטים ארוכים בשפה זרה. האנשים שנגדם היה השחקן הישראלי מתחרה ברשת היו בדרך כלל עושים ממנו צחוק בגלל זמני התגובה הארוכים, תוצאה של הכניסה לצוואר הבקבוק של הביטים היוצאים מהארץ.

בשנים האחרונות, לכל פורטל ישראלי שמכבד את עצמו היו כמה דפי אינטרנט שעסקו במשחקי מחשב. באינדקסים שלהם אפשר היה למצוא קישורים להורדת הדמו של המשחק מאתר בחו"ל, ומי שבאמת התאמץ יכול היה למצוא מדי פעם גם צ'יטים או ביקורות קצרות. אבל מספטמבר שעבר, נפל דבר בשוק המשחקים הישראלי. חברת אינטרנט זהב העלתה לאוויר את אתר משחקים הרשמי שלה – Vgames.

Vgames אימץ מודלים של כמה אתרי משחקים גדולים (בעיקר Gamespot או Adrenaline Vault) ויצר מעין שעטנז ישראלי מקורי. המיוחד ב-Vgames היה העובדה שהאתר התייחס לעצמו ברצינות גמורה. המערכת, שבראשה עומד דורון ניר, בן 27, מייצרת טקסטים מקוריים שאינם רק ביקורות על משחקים חדשים או סקירות על כאלו שעדיין נמצאים בפיתוח. עורך החדשות של האתר, רונן לזרוביץ' בן ה-17, מצליח להביא לקוראים כל יום לפחות ארבע ידיעות מעניינות – ובעברית – על ההתרחשויות שונות בתעשייה, וגם הכתבים האחרים (רובם בגיל דומה) מספקים מידע מעניין ואפילו מצליחים לעתים להביא ראיונות בלעדיים עם מפתחי משחקים מחו"ל. רמת הכתיבה לא רעה, אם כי העריכה באתר לא מספיק קפדנית.

ובכל זאת, ביקורות על משחקי מחשב או חדשות מהתעשייה זה לא מה שרוב הגיימרים באמת מחפשים. את זה הבין ניר היטב כשהקים את האתר, ולכן השקיע ב"כספת" – שרת ההורדות של Vgames, שהמהיר מסוגו בישראל ומכיל כמויות אדירות של קבצים: דמואים, תמונות, סרטונים, צ'יטים, קובצי תיקון והוספה (Patches) ולמעשה כל מה שהגיימר הכבד צריך. מעבר לכך, ותוך ניצול היותו של האתר חלק מספקית האינטרנט הגדולה בישראל, היה Vgames האתר הראשון בארץ שנתן מענה למצוקתם של השחקנים המקומיים שאוהבים לשחק באינטרנט. לפני כארבעה חודשים העלה Vgames לאוויר חמישה שרתי קוויק 3, ומאז התווסף אליהם גם שרת למתחרה הישיר שלו – Unreal Tournament – וגם מקומו של Soldier of Fortune אינו נפקד.

מעבר לפעילויות הללו שיוצרות בין הגולשים קשר בלתי אמצעי במשחקי הרשת, מפעיל Vgames גם "דפי נושא", כמו זה המוקדש ל"סימס", בו מתחרים הגולשים על יצירת הסקין הישראלי המוצלח ביותר לדמויות שבמשחק, ודף הקוויק שנמצא עדיין בשלבי הקמה.

מה שחסר ל-Vgames, למרות כל היתרונות, הוא פורום או דרך אחרת לתת לגולשים להרגיש מעורבים באתר ולהכיר זה את זה באמצעות מלים ולא דרך כוונות הטילים. גם ניר מזהה את היעדר האפשרות לתקשורת בין הגולשים כנקודת תורפה, ומבטיח שהדבר יתוקן בקרוב.

המתחרה הישיר ל-Vgames (מלבד אתר המשחקים של "ידיעות אחרונות" שצפוי לצוץ בקרוב), הוא PC-Action. את האתר הקימו לפני כתשעה חודשים שני חברים, אסף גלדנר ויונתן דורטהיימר בני 23, שהשתחררו מחיל הים, שם שירתו יחד. את הגרסה הראשונית של האתר הם העלו לרשת פשוט מתוך אהבה לעניין, בלי ושבו על אפשרות כלכלית כלשהי, לטענתם. לאחר ארבעה חודשים שבהם למדו איך להשתמש בטכנולוגיית פלאש, העלו גלדנר ודורטהיימר את הגרסה השנייה של האתר שנראתה מצוין, אבל לדבריהם סבלה מכמה בעיות ששכנעו אותם לחזור ל-HTML הישן והטוב. בין לבין, צבר האתר פופולריות רבה ולמרות שלא הציע שרת הורדות או שרתי מולטיפלייר, היה לו פורום פעיל מאוד ומועדון חברים, שדרכו גויסו חברי המערכת הנוספים, גם כאן רובם צעירים מאוד.

ביום חמישי האחרון, חתמו גנדלר ודורטהיימר על הסכם מיזוג עם יבואנית משחקי המחשב הגדולה בישראל – הד ארצי מולטימדיה – ועם חברת האינטרנט המהיר של מת"ב, נונסטופ. חתימת ההסכם, מבטיח גנדלר, תאפשר לפי.סי אקשן להציע לגולשים שירותים מותאמים לעידן הפס הרחב שמקבילים לאלו שמציע להם Vgames. הגיימרים ייהנו מכך שלכל ז'אנר של משחקים יהיה פורום שינוהל על ידי אחד הכתבים שמסקרים אותו, חדשות שקשורות לאותו ז'אנר (כעת מתקיימים דיונים עם אתר גדול מחו"ל), ובעתיד מתוכננות גם תחרויות נושאות פרסים, מבצעים והפעלות לילדים.

על פי גנדלר, האתר גם מתכוון ליישם בעתיד את חזון "משחק לפי דרישה" – טכנולוגיה שאמורה להחליף את קניית המשחקים המסורתית ולהמיר אותה בהשכרת זמן משחק. כרגע זה עדיין רחוק ויש לא מעט שאלות טכניות בלתי פתורות, אבל כמו בשאר עולם התוכנה, המגמה הזאת צפויה מתישהו להשתלט גם על תעשיית משחקי המחשב.

Vgames ופי.סי אקשן, אם כן, הם שני האתרים הבולטים, והם מחוברים לכמה מהגורמים החזקים בעולם האינטרנט הישראלי. אבל לא צריך לחשוב שהתחרות שבין שני הענקים מפחידה בעלי אתרים קטנים וצנועים יותר. אחד מאלו הוא הדר פורת, בן 16 וחצי ממושב מרחביה שליד עפולה. את האתר שלו, Igames, מפעיל פורת מאז הבר מצווה, והוא ועושה עבודה יפה מאוד. Igames התחיל את דרכו כבמה לטורנירים מקוונים, אבל בגלל בעיות טכניות העביר פורת את הדגש לכתיבת ביקורות על משחקים, העלאת צ'יטים ועזרה לשחקנים שתקועים במשחק זה או אחר.

Igames הצליח במשך השנים לצבור לעצמו כמה מאות משתמשים קבועים ולגזול אחוזים ניכרים מזמנו של בחור שאמור בימים אלו להתכונן לבגרות באזרחות. הדר וה"עוזר" שלו, יותם וייס, לא חולמים על הכסף הגדול ומסתפקים בכמה עשרות דולרים שהם מקבלים כל חודש מפרסום באתר. פורת גם נתקל בקשיים בקבלת משחקים לסקירה מחברות ההפצה והוא צריך לארגן לעצמו את הקומבינות שלו, שחלקן, מן הסתם, כרוכות בהוצאת סכומים לא מבוטלים של כסף. בשל כך הוא גם מתקשה למצוא כתבים נוספים לאתר.

אם כך, אנו נמצאים כיום בעיצומו של תהליך שיהפוך את משחקי המחשב למדיום שיקרוץ לישראלים רבים מאי פעם. הם יוכלו לשחק זה עם זה, להתורכח, לכתוב ולקרוא בשפת אמם ואולי גם להקים קהילות מפוארות דוגמת אלו שמעבר לים. ויפה שעה אחת קודם.

דורון ניר (משמאל) ורונן לזרוביץ', מספקים ב-Vgames כמעט כל מה שהשחקן הכבד צריך. (התמונה מתוך האתר)

PC-Action
משנים את חוקי המשחק!

Vgames:
www.vgames.co.il

PC-Action:
www.pc-action.co.il

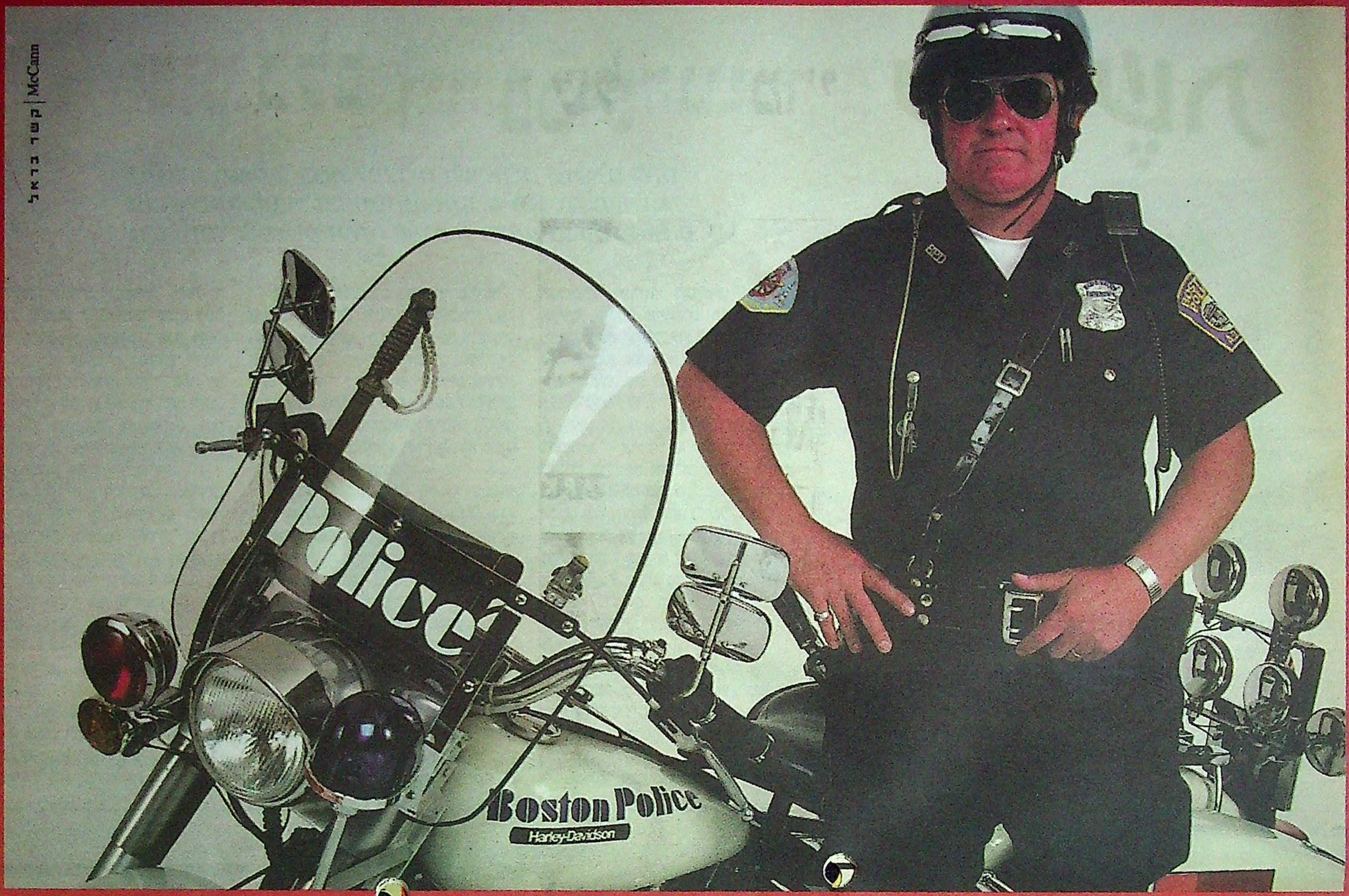
Igames:
www.igames.co.il

Adrenaline Vault:
www.avault.com

Gamespot:
www.gamespot.com

הדיוט? *כמה מושגי יסוד*

- **משחקים רבי משתתפים ברשת** – ברוב משחקי המחשב שנמצאים היום על המדפים קיימת אפשרות לשחק נגד גולשים אחרים באמצעות התחברות לשרת שמריץ על גביו את המשחק. משחק נגד יריבים אנושיים מספק אתגר גדול יותר מעימות נגד המחשב.
- **צ'יטים** – קבצים או פקודות פשוטות שמוקלדות בזמן המשחק, ופותחים אפשרויות משחק שהיו עד כה סגורות. באמצעות צ'יטים יכול השחקן לעבור משלב לשלב מבלי לסיים את קודמו, לקבל מנות בריאות, או כלי נשק ואפילו להפוך לבלתי מנוצח.
- **טלאים (Patches)** – קבצים שיצרניות המשחקים משחררות לאחר שהמשחק כבר יצא לשוק כדי לתקן באגים, כשלי אבטחה או כדי להוסיף למשחק אופציות שלא היו על הדיסק המקורי.

חבילת נטוויז'ן Highway
אף אחד לא יעצור אותך על מהירות...

נטוויז'ן מזמינה אותך לנצל את שיטת המחירים החדשה של בזק המאפשרת לעסק שלך לשלם חצי מחיר עבור גלישה במהירות כפולה.

מצטרפים היום לחבילת נטוויז'ן Highway ונהנים מקו ISDN פתוח ומהיר פי שניים (מהירות גלישה - 128k) והטבות נוספות בתעריף נמוך במיוחד. חבילת נטוויז'ן Highway היא חבילה אטרקטיבית במיוחד, המאפשרת לך לנצל את שנוי שיטת המחירים של בזק ולראשונה להינות מקו ISDN בחיבור פתוח (24 שעות ביממה) במחיר נמוך מאי פעם. ובנוסף, אנו מבטיחים לשדרג לפס הרחב בהתאם לזמינות השרותים הטכנולוגים בכל עת.

	תעריף חודשי לנטוויז'ן	תעריף חודשי לבזק
128k Highway	$ 199	99 ש"ח
64k Highway	$ 149	99 ש"ח

*המחירים אינם כוללים מע"מ

החבילה כוללת:
- נתב ISDN חינם, בהשאלה לתקופת המנוי
- עד 25 תיבות דואר
- שם דומיין ישראלי
- אחסנת אתר עד 2M
- אינטרנט מהבית - 25 שעות חיוג ל-5 משתמשים
- מרכז שרות ותמיכה העומד לרשותך 7 ימים בשבוע, 24 שעות ביממה

* בכפוף לתקנון

חייגו עכשיו למוקד העסקי בנטוויז'ן:
1-800-77-88-99

NetVision Business

שיר בלב ויד בכיס

שירשת משמש במה ליוצרים ישראלים ומשלם להם סכום סמלי עבור זכויותיהם. אקו"ם תובעת תשלום גבוה יותר לאמנים ועתה שירשת נמצא בסכנת סגירה

"שירשת", חלק מהאתר החינוכי "סנונית", משמש זה כשלוש שנים במה ייחודית למשוררים צעירים. האתר, שהוקם על ידי דנה אולמרט, מאפשר ליוצרים שמתקשים להוציא לאור ספר או לכאלו שרוצים להגיע לציבור רחב יותר, לפרסם את שיריהם באינטרנט וכך לפרוץ דרך אל תודעתו של קהל שלא היה קורא אותם בשום דרך אחרת.

עד כה, הוסדרו התגמולים למשוררים שפרסמו את שיריהם באתר (הן באופן טקסטואלי והן בקובצי אודיו שבהם מקריאים היוצרים את שיריהם), בתשלום סמלי של חמישה שקלים לשנה בעבור כל שיר. ההסדר שירת את שלושת הצדדים המעורבים: האתר, אינו מסחרי ולכן אין באפשרותו לשלם ליוצרים שכר גבוה יותר; היוצרים, מצדם, רואים בפרסום בשירשת אמצעי לטיפוח היצירה המקורית ודרך להגיע לאוכלוסיות חדשות; ואפילו הוצאות הספרים שמפרסמות את השירים במדיה מודפסת ראו באתר מעין "חלון ראווה" ליצירה עברית מקורית.

אלא שלמשוואה זו נכנס גורם נוסף – אקו"ם. האיגוד שמטרתו להבטיח את זכויות היוצרים של האמנים בישראל תובע כעת מהאתר תשלום של 45 שקלים לשיר לשנה, או במילים אחרות כ-27 אלף שקלים לשנה – 7,000 שקלים יותר מהתקציב שהעמותה קיבלה כהקצבה חד־פעמית ממשרד החינוך. לא סכום שסנונית יכולה לעמוד בו.

"שירשת" הוא אתר חינוכי־תרבותי נטול פרסומות וללא מטרות רווח. הוא ממומן מכספי תרומות וקרנות ומטרתו קידום החינוך המתוקשב בישראל ושיפור ההוראה והלמידה באמצעות האינטרנט. בשנים שחלפו מאז העלתה אותו אולמרט לאוויר, הצליח שירשת להביא אנשים שמעולם לא התעניינו בתחום השירה אל יצירתם של משוררים ישראלים עכשוויים.

לדברי אולמרט, הובהר לאקו"ם בעקבות פנייה קודמת שלה, כי סנונית דווקא עוזרת ליוצרים, לא פוגעת בהם, וכי אין לה שום אפשרות לשלם לאקו"ם את הסכומים שהיא מבקשת. דרישת אקו"ם, אומרת אולמרט, היא גזר דין מוות לאתר. "בעידן של חדירה מסיווית של תרבות אמריקאית, שירשת היא שמורת טבע של יצירה עברית מקורית בעלת ערך לאומי־תרבותי ייחודי".

המשוררים – אלו שמייצרים את החומרים – אינם יכולים לעשות דבר בעניין מדיניות אקו"ם, כיוון שזכויות היוצרים שלהם שייכות לאיגוד מכורח הסכם עליו חתמו עמו. לדברי אולמרט, "נוצר מצב אבסורד שבו אקו"ם עושה שירות דב ליוצרים שהיא אמורה לייצג. הם לא מבינים את הטכנולוגיה החדשה ורואים בה איום. זה פועל לרעת האתר, לרעת הגולשים ובעיקר לרעת היוצרים".

מאקו"ם נמסר כי "סנונית מתחבאת מאחורי אצטלה של קידום התרבות העברית תוך תשלום זעום ליוצרים. לעובדים של סנונית משלמים בעין יפה ואילו את היוצרים מקפחים".

מסתבר שגם שהמשוררים עצמם חלוקים ביחסם לשירשת. לדברי נתן יונתן למשל, "כשפנו אלי בזמנו, שיתפתי פעולה עם האתר כי היה בזה חידוש גדול. אני גם לא זוכר שנושא התמלוגים הועמד בפני. חלפו שנתיים וחצי שבהן האינטרנט הפך לפופולרי ועכשיו מותר לבדוק מחדש את היחס לעניין. אולי אקו"ם והמשוררים עצמם יכולים להקים אתר משלהם מבלי להזדקק לשירשת".

אתר שירשת:

http://www.snunit.k12.il/shireshet

שחר סמוחה

shahar_s@haaretz.co.il

סוד הקסם שלהם

הטלטאביז משתבחים, ודורלינג קינדרסלי מאכזבים. שני משחקים חדשים לילדים

רק שנה עברה מאז יצא התקליטור הראשון מסדרת ה"טלטאביז", וכבר מגיע השני, והוא כולל שיפור עצום. בתקליטור הקודם, "שחקו עם הטלטאביז", נראו טינקי וינקי, דיפסי, לה-לה ופו כמו רובוטים, הגרפיקה היתה מיושנת והתקליטור הציע רק מעט פעילויות שהתחבאו בין שיחים וברושים. הסמן היבהב ללא הרף, ורוב הזמן היה נדמה שהבובות עומדות וממתינות, לא ברור למה. "המשחקים שהטלטאביז אוהבים" הוא כבר סיפור אחר: הבובות הצבעוניות נראות בדיוק כמו בטלוויזיה, הגרפיקה יפה ותלת ממדית, וגם ההתמצאות בתקליטור פשוטה.

תפריט הפתיחה כולל חמש אפשרויות, ארבע מהן משחקים עם בובות הטלטאביז. ילדים צעירים במיוחד, בני שנתיים עד ארבע, נהנו להכין אתן טאבי פודינג, לגלגל אותן במורד הגבעה ולעצור ליד החפצים האהובים עליהן, לראות אותן מתעמלות, וגם מתחבאות מאחורי הווילון.

אבל היופי בתקליטור הזה נמצא באפשרות החמישית, שכוללת חמישה סרטי וידיאו עם ילדים בריטים, בדיוק כמו בתוכנית הטלוויזיה, ופעילויות באותו נושא. למשל, בסרט הראשון הילדים מכינים תחפושות לקרנבל רחוב, ובמשחק אפשר לשנות את צבעי התחפושות; בסרט השני הם מבקרים באקווריום ענק, ובמשחק ממלאים אקווריום מצויר בדגים. בהמשך הם יכולים ללכלך מכונית ואחר כך לשטוף אותה בצינור.

לפעמים קשה להבין את סוד הקסם של הבובות האלה, אבל התגובה של ילדים קטנים אליהן – אפילו תינוקות בני חצי שנה, שעסוקים עדיין בבכי מתמשך – היא פשוט אהבה מיידית. העיניים שלהם נפערות בתדהמה, והם לא רוצים להיפרד מהן.

וזו אולי הבעיה היחידה עם התקליטור הזה: הטלטאביז אהובים במיוחד על בני שנה עד ארבע, ולמרות זאת המשחק מחייב שימוש בעכבר. אלא שרוב הילדים מתחת לגיל שלוש אינם יודעים להפעיל אותו. המסקנה: ההורים חייבים לשבת לידם, ולהקשיב לחזרות האינסופיות של הבובות ול"ש-לום ש-לום" שאינו נגמר.

"שחקו עם הטלטאביז", הפצה: הד ארצי. מחיר: 149-129 שקל

"המשחקים שהטלטאביז אוהבים", הפצה: הד ארצי. מחיר: 149 שקל

"חוקרים עולם" מיועד לגדולים יותר, בני חמש ומעלה, והוא בעיקר מאכזב. זה התקליטור השני בסדרת הלומדות שפותחה על ידי חברת דורלינג קינדרסלי ועברה עיבוד לעברית. התקליטור הראשון היה "אני וגופי" המצוין, שיצא באחרונה ויצר ציפיות גבוהות. חקר העולם נשמע נושא מבטיח לא פחות, ולמרות זאת, ילד בן חמש שהתיישב בשמחה מול המחשב, לחץ פה, הביט שם, ניסה שוב ושוב, ולא הבין למה עושים לו את זה. לא מספיק לתת לילדים לטוס באווירון ממדינה למדינה (במהירות של שנייה וחצי), ללחוץ על דמויות, חיות או אתרים שונים במפה, ולראות אותם קופצים או נושפים או נכנסים למים, ואחר כך לצפות שיאזינו להסברים (הקצרים מדי) וגם ייהנו מזה.

לישראל, למשל, אין מפה מפורטת משלה (רק כחלק ממפת אסיה), והאינפורמציה עליה דלה ואפילו מגוחכת. ההסברים כוללים ציון שם הנהר הארוך ביותר, הבניין הגבוה ביותר, העיר הגדולה ביותר וההר הגבוה ביותר. על רצועת עזה נאמר כי זהו "אזור שעל זכות השליטה בו ישנם סכסוכים", ועל ירושלים אומרת הקריינית כי היא בירת ישראל. וזהו בערך.

הלומדה גם מציעה שלושה משחקים – חפש את המטמון הנחמד, ועוד שניים די דלים. רק ספר המדבקות המקסים מציל קצת את השיממון הזה, והוא גם שולח את הילדים, שעד כה לא מצאו בכך עניין רב, להביט סוף סוף במפות.

ועוד בעיה: "חוקרים עולם" נועד לשימוש ברזולציה של 640 X 480. כל רזולוציה גבוהה יותר מקטינה את חלון המשחק. למה בבכל פעם שניגשים למשחק צריך לשנות רזולוציה? אי אפשר לפתור את זה אחרת?

"חוקרים עולם", הפצה: הד ארצי. מחיר: 189 שקל

רונית רוקאס

קפטן, הצילו!

איך בוחרים סורק, מה עושים עם תוכנות בגרסה 3.11 ואיך יודעים אם אקו"ם עומדת לתבוע אתכם

help@haaretz.co.il

קפטן שלום, ברצוני לרכוש סורק ואני מבולבלת מכל ההיצע דרב. מה הכי כדאי לשימוש ביתי? תודה,

גלית

הקפטן משיב: קשה לבחור סורק. הסיבה העיקרית לכך היא שחלק מהחברות המייצרות אינן ידועות לקהל הרחב וקשה לקבוע איכות לפי מותג כמו קומפאק או יבמ. העורך של PcMagazine, למשל, בחר את הסורק של חברת Visioneer (בקטגוריה של סורקים מתחת ל–150 דולר) והמליץ בחום על הסורק של Mustek. אם השמות האלה לא מוכרים לך, אל תדאגי – 90% מצרכני המחשב לא שמעו עליהם. לא פלא, אם כן, שספקים רבים בארץ משווקים את הסורקים של HP: השם המוכר חוסך הרבה שאלות, ולא פחות חשוב, יש לה מרכז תמיכה ארצי.

אם את מבולבלת עשי מה שעושים אחרים – היכנסי (או גלשי) לחנות המחשבים הקרובה ובקשי מהמוכר שיתן לך מה שקונים כולם. תמורת סדר גודל של 500 שקלים + מע"מ תוכלי לארגן לעצמך סורק ביתי מצוין.

לפרטים נוספים:

http://www.zdnet.com/pcmag/stories/reviews/0,6755,410403,00.html

---

קפטן שלום, ברצוני לפרסם מלים ואקורדים של שירים עבריים. יש מיליוני אתרים כאלו ברשת, אך בעברית המצב איננו כה טוב. האם אקו"ם יתבעו אותי? היכן אוכל לברר?

תודה מראש, רון

הקפטן משיב: מתוך אתר אקו"ם (http://www.acum.org.il): "בי־דיו של היוצר שמורה הזכות הבלעדית, עפ"י חוק 'זכות יוצרים' (Copyright) לעשות או להרשות שימוש כלשהו ביצירתו. היוצר רשאי לקבוע כיצד תפורסם ותופץ היצירה וחובה על כל מי שמשתמש ביצי־רה לקבל את אישור היוצר".

תחת הפרק "החזית המשפטית" תמצא אוסף מאמרים בעברית בנושא זכויות יוצרים באינטרנט שמומלץ לקריאה לכל מי שמתעניין בנושא, הן מצד היוצרים והן מצד המעתיקים.

הי קפטן, אני מחפש אתר בו אוכל למצוא ספרי מחשב ולקרוא אותם ברשת. תודה,

אדי

הקפטן משיב: 178 ספרי מחשב בתחומים מגוונים אפשר למצוא ולקרוא חינם ב–

http://www.itknowledge.com/reference/dir.archive1.html

תמורת סכום לא גבוה במיוחד תקבל גישה למאות ספרים נוספים.

קפטן שלום, ברשותי כמה תוכנות עוד מימי גרסה 3.11 העליזים. אין כל בעיה להפעילן בגרסה 98, אולם תיבות דו–שיח של שמירה ופתיחת קבצים מתפקדות בצורה של 3.11 ולא בצורה הנוחה יותר של גרסה 98. האם קיים איזשהו טלאי שמאפשר שדרוג בזמן שהתוכנות מפעילות את התיבות הנ"ל כך שיפעלו בצורה העדכנית? תודה,

יוסי

הקפטן משיב: התשובה היא לא. הגיע הרגע להיפרד לשלום מתוכנות ארכיאולוגיות.

קפטן יקר, האם ניתן להוסיף שם אתר למועדפים גם כשאיני מחובר לרשת? תודה,

אברהם

הקפטן משיב: במצב אוף־ליין (File/Work Offline) אפשר להקיש כתובת [illegible]יפן. בתשובה לשאלה האם להתחבר השב "לא", ולאחר שהופיע האייקון הקטן משמאל לכתובת, גרור אותו לתפריט ה–Favorites והצב אותו במקום הרצוי. שם הדף לא יופיע נכון שכן הוא אינו מצליח להתחבר ולקבל אותו, אך אפשר לפתור זאת בקלות על ידי הצבת הסמן מעל המקום המתאים ב–Favorites, הקלקה על כפתור העכבר הימני ובחירה ב–rename.

קפטן הצילו, כאשר אני כותב באאוטלוק אקספרס הוא מתחיל לכתוב תמיד משמאל לימין. אני מעביר כיוון באמצעות Ctrl+RightShift אך אם אתחיל מכתב חדש, או אפעיל מחדש את האאוטלוק, הוא מיד חוזר לאנגלית. מה לעשות?

אבי

הקפטן משיב: עליך להשתמש באפשרות ה–Stationery, המאפשרת לך לקבוע תכונות קבועות לכל מכתב. צור מסמך MyTemplate.html בעל התוכן הבא בעזרת פנקס הרשימות:

```
<HTML>
<HEAD>
</HEAD>
<BODY DIR=RTL BGCOLOR=WHITE>
<FONT FACE="ARIAL(HEBREW)" SIZE=3>
</FONT>
</BODY>
</HTML>
```

ושמור אותו ב:

c:/Program Files/Common Files/Microsoft Shared/Startionary

כעת, מתוך האאוטלוק אקספרס עבור ל–

Tools/Options/Compose/Stationary/Select

ובחר בקובץ שיצרת. אשר ב–OK, ופתרת את הבעיה לנצח.

קפטן נכבד, נתקלתי לאחרונה בבעיה שלא מצאתי לה פתרון וגם מומחים גדולים ממני הרימו ידים: לעתים מאד קרובות – לא תמיד – כאשר אני רוצה להתקשר לאינטרנט לאחר שביצעתי פעולות אחרות במחשב, אני מקבל מסך כחול שאומר בין השאר:

"A fatal OE has occurred at 0028:c001402b in VXD... VMM(01) +0001302b".

ביום אני מתגבר על הבעיה על ידי איתחול מחדש של המח־שב[illegible]יה על עזרתך,

א. פריינד

[illegible]טן משיב: בעיות המסך הכחול הן מהמסובכות ביותר לפתרון, וחס[illegible] מידע לגבי נסיבות תחילת הבעיה והתוכנות אותן אתה מפעיל בטרם אתה מתחבר לרשת. אם המחשב הגיע עם הבעיה מהחנות, הוד־רז וקח אותו חזרה לטיפול. אם התופעה החלה לאחר התקנת תוכנה כלשהי, נסה להסירה ולראות אם הבעיה נפתרה.

כך או כך, תוכל לגלוש לדף הבא ולנסות למצוא בו רמזים שיעד־רו לך בפתרון הבעיה:

http://www.windrivers.com/tech/troubleshoot/winexceptions.htm

אם שום דבר אינו עוזר קח את המחשב למעבדה. במקרה הגרוע ביותר תאלץ להתקין מחדש את חלונות והתוכנות האחרות. לא סוף העולם.

האכזבה של אדוארד סעיד, האהבות של פרנסיס בייקון, המקדשים החדשים של המוות והמוסיקה של לולה

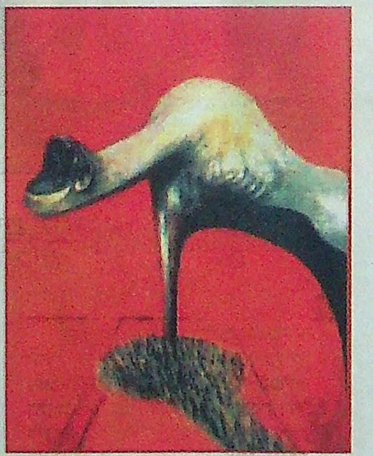
קפטן אינטרנט
נבדק
מאמרים

ז'אן פול סארטר היה בשביל רבים אחד הגיבורים האינטלקטואלים הגדולים של המאה ה-20. גם אדוארד סעיד היה בין מעריצי הפילוסוף הצרפתי, עד שהוזמן על ידו להשתתף בסמינר על המזרח התיכון. 20 שנה לאחר אותו סמינר, סעיד עדיין לא נרגע מהאכזבה. מתוך ה־London Review of Books

My Encounter with Sartre

http://www.lrb.co.uk/v22/n11/said2211.htm

קחו לדוגמה את הציור "שלוש דמויות בבסיס הצלב" של פרנסיס בייקון. הציור הזה, כמו ציורים קודמים של בייקון, טילטלו את עולם האמנות. מקבץ ממחשבותיו של האמן מתפרסמות עכשיו לראשונה על ידי חברו הוותיק, מבקר האמנות דיוויד סילבסטר, שהקליט איתו שיחות רבות. בייקון על אמנות, על דת, על מיכלאנג'לו

ועל הספרים שהוא אוהב לקרוא

My Brushes with Bacon

http://www.observer.co.uk/life/story/0,6903,223192,00.html

בארה"ב מנסים להילחם באתרי הזיכרון שמוקמים בצידי הדרכים לזכר הרוגי תאונות דרכים, בטענה שהאתרים עלולים להסיח את הדעת מהנהיגה עצמה ולגרום לתאונות נוספות. ערים ורשויות תחבורה שונות נכשלות בינתיים במאבק, אבל השאלה היא למי שייכים בעצם השטחים הפתוחים האלה.

Highway to Heavan

http://www.utne.com/bPractSeeker.tmpl$search?db=dArticle.db&eqheadlinedata=Highway%20to%20Heaven

האפקט של "סרטי הווידאו הביתיים המצחיקים ביותר" (והחיקוי הישראלי – פספוסים) חילחל לתוך האינטרנט, אל אתרים שמתבססים על תמונות, וידאו וקטעי קול ביתיים ששולחים גולשים. התוכן, כמובן, לא נקבע עוד על ידי עורכים מקצועיים אלא פשוט לפי ההיצע; התוצאה, לפחות בינתיים, היא התבססות על מכנה משותף נמוך ביותר. התופעה משמשת תרוץ לדיון מעניין בכמה מהיתרונות והחסרונות של טלוויזיה אינטראקטיווית.

A Channel Called 'You'

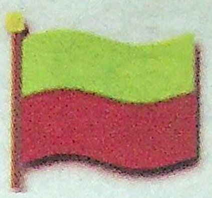
http://www.theatlantic.com/unbound/citation/wc2000-05-24.htm

"אני אומר את זה בהסתייגות כי אני בעצמי עדיין בתהליך של התפתחות, אבל יש שני דברים שאני חושב שהם בעייתים במוסיקה בארץ: יש ניסיון לחקות את אם־טי־וי, ויש הרבה רחמים עצמיים. אלה שני הנושאים שאפשר אולי לשפוך עליהם קצת אור". אבי גריניק, מרביעיית "לולה", מדבר עם "האייל הקורא" על המוסיקה שאחרי הסטנד אפ

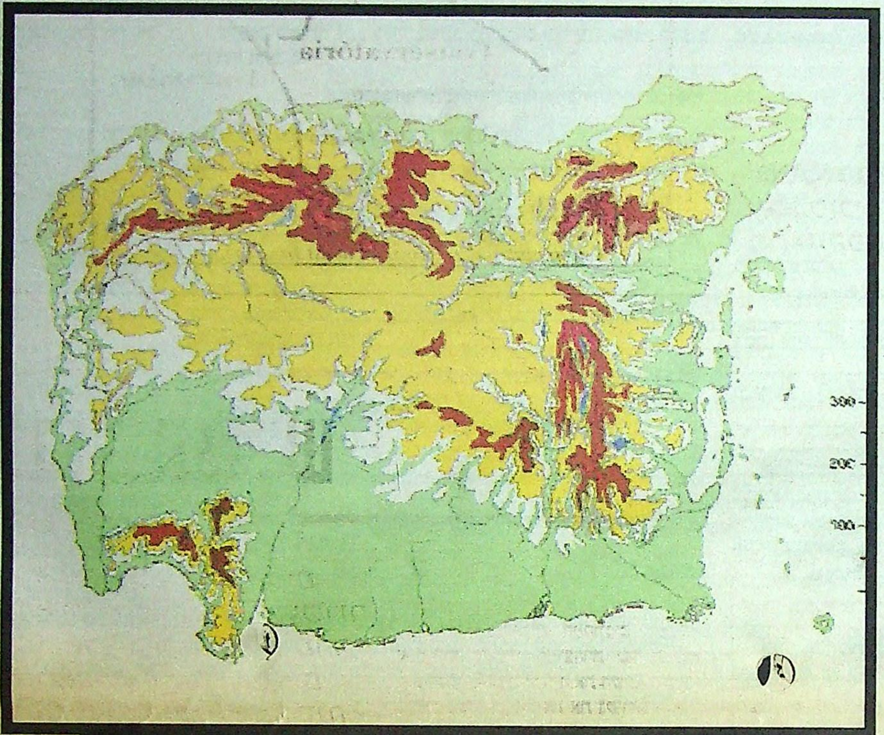
Sing, לולה, Sing!

http://www.haayal.co.il/story.php3?id=230

"או, פרידוניה, הארץ המושיעה"

הרשת הביאה ליצירת מאות מדינות דמיוניות ו"אומות" חדשות, שלוקחות את עצמן בדרגות שונות של רצינות. לפרידוניה יש המנון לאומי, סייבר־יוגוסלוויה מנפיקה דרכונים, בליזבקיסטן – מהמדינות הפופולריות ביותר – כבר נוצרה בעיית פליטים. מפה חלקית לממלכות האינטרנט

סטיוון מיהם

נסו למצוא את ממלכת הצ'רוסקן על גבי מפה. לא מצליחים? מה עם הדוכסות הגדולה של הארן? או ממלכת טאלוסה? הרפובליקה החופשית של לאפוטה? מה, לא מצליחים אפילו למצוא את אספינקסיה?

אל חשש, אף לא אחת מהן נמצאת באטלס. כולן הן מה שמכונה מיקרו–אומות, מונח כולל המקיף את המדינות הדימיוניות הרבות הקיימות רק בראשם של יוצריהן – ובאינטרנט.

מדוע ליצור מדינה משלך? המניעים רבים, אולם, כפי שאמרה ליז סטרלינג, אמנית ומי שהקימה את ליזבקיסטן, "זו דרך מצויינת לחקור מדוע אנשים מתקבצים יחד ומה המשמעות של דברים כמו קהילה ואומה". אזרחים של מיקרו–מדינות לוקחים בהן חלק פעיל באמצעות בחירות, כתיבה בעיתוני ארצם, ניהול משרדי ממשלה ולעתים אפילו הכרזה על מלחמת אזרחים (על ידי פריצה לאתר וסגירתו).

אבל תנועת המיקרו–מדינות החלה עוד לפני האינטרנט. למעשה, הדחף ליצור מודלים של מדינות הוא בעל היסטוריה ארוכה. כותבים ותיקים כמו תומאס מור ושארלוט פרקינס גילמן כתבו מאמרים על קהילות אוטופיות דימיוניות. ובעת האחרונה יותר, קבוצות של פעילי "geo fiction" שרטטו תוכניות למדינות דימיוניות שלמות, עם דגלים, מערכות פיננסיות, בולים, חוקות, בתי מחוקקים – בקיצור, כל המאפיינים של מדינה אמיתית.

החל באמצע שנות ה-90, האינטרנט הביא ליצירת מאות "אומות" חדשות. רבות מהן התארגנו מאז לליגות או התאחדויות המקבילות לאו"ם. הבולטות מבניהן הן הליגה של מדינות פורשות ואיחוד המיקרו–מדינות. אבל התאחדויות דמוקרטיות כאלה נדירות: מדינות דימיוניות רבות הן תוצר של עריצים, שחשים נוסטלגיה לאיפריה הרומית או לרודנויות בלקניות. לא פלא, אם כן, שרבות מהן מתפוררות במהירה או נופלות קורבן להפיכות.

בעוד שמרבית המדינות הדימיוניות קיימות רק בסייברספייס, חלקן צמחו מתוך טריטוריה ממשית, ו/או טוענות לשטח, כמו למשל קמפוס אוניברסיטה, פרוור או אי לא מיושב. אבל ניסיונות סיפוח כאלה נעשים בדרך כלל כהלצה. יש די והותר מקום באינטרנט. הנה רשימה של כמה מהמדינות הגדולות יותר שנמצאות כעת און – ליין, יחד עם נקודות הציון שלהן ברשת.

ברגוניה: www.bergonia.org

ברגוניה, מעין תרגיל בחלום סוציאליסטי, הוא אי דימיוני אי שם באוקיאנוס הצפון אטלנטי. הוא בורך בדמוקרטיה סוציאליסטית יציבה ותושבים ידודותיים לסביבה. ברגוניה היא היצירה של ג'ו קומטי, עורך דין ממדינת וירג'יניה. "זה היה פרויקט שעסקתי בו בהפסקות מאז שהייתי ילד", אמר קומטי. השם ברגוניה מקורו במדינה דימיונית שהופיעה בפרק טלוויזיה בסדרה "סופרמן" בשנות ה-50. אבל מטרת המדינה איננה כה ילדותית. קומטי מתאר את יצירתו כ"תרומתי להמצאת הסוציאליזם מחדש באמצעות האינטרנט". אין לה, לדבריו, כל קשר למה שהוא מכנה "המפלצת המעוותת של הקומוניזם האדום".

אולם קומטי אינו רואה בברגוניה אוטופיה. "אני רוצה שברגוניה תהיה אפשרית", אמר, "ופירוש הדבר שיהיו בה שחיתות, פשע וקטנוניות אנושית".

מחוז פרידוניה:
www.freedonia.org

פרידוניה, ארץ בעלת נטיות ליברטראניות, קרויה אמנם על שם המדינה הדימיונית של האחים מארקס, אבל הקשר בין השתיים רופף מאוד. מנהיגה, ג'ון אלכסנדר קייל, הוא סטודנט בבאבסון קולג' במסצ'וסטס, שעושה תואר במימון השקעות ומגלה אהדה לכתביהם של תומאס ג'פרסון והפילוסופית איין ראנד. קייל, שמשתמש בשם המסך ג'ון ה-1, ועמיתיו בפרידוניה מקווים לרכוש פיסת שטח בסומלילנד ולהקים מובלעת ליברטריאנית. על אף העובדה שהיא חסרת בית, פרידוניה כבר הכריזה על מטבע משלה ואפילו כתבה המנון לאומי שכולל את השורה הבאה: "או, פרידוניה, פרידוניה הארץ המושיעה, בני פרידוניה לעולם לא יהיו עבדים".

ממלכת טלוסה:
www.telossa.com

מונרכיה קונסטיטוציונית זו הוקמה על ידי רוברט בן מדיסון ב-1979, כשהיה תלמיד תיכון במילווקי והכריז על חדר השינה שלו כמדינה ריבונית. לטלוסה יש חוקה משלה ובית מחוקקים. היא מתירה ל"זרים" להפוך לאזרחים, להשתתף בבחירות ולהחליט על מדיניות. מאז שעלתה לרשת, טלוסה משכה כ-60 אזרחים, מרביתם חיים מחוץ לארצות הברית. אזרחי האתר טוענים כי סיפקו השראה להתפשטות של מיקרו–מדינות באינטרנט.

אימפריית אאריקה:
www.geocities.com/South Beach/Surf/6818/aerica.html

אאריקה, אחד האתרים היותר יצירתיים, מציג עצמו כ"מונטי פייתון של מיקרו–לאומיות", ותושביו סוגדים לייצור המכונה "הפינגווין הגדול". האתר מזהיר מראש את קוראיו: "אאריקה שמה דגש רב על שובבות. לאנשים שאינם יכולים להתנהג בשובבות מותרת כניסה מוגבלת בלבד". את דגל האימפרייה מעטר סמל של סמיילי.

האימפריה הקדושה של האיחוד: www.reuniao.org

מיקרו–אומה זו נוצרה על ידי קלאודיו דה קסטרו, שאימץ לעצמו את שם המסך "הקיסר קלאודיו הראשון", ועל ידי ברנרדו באוור ב-1997. קלאודיו ומרבית 780 נתיניו למעשה מתגוררים בברזיל. הוד קיסרותו מנהל את המדינה ביד ברזל, ומבקרים באתר זוכים לדברי הפתיחה הבאים: "'איחוד' איננה דמוקרטיה, לכן לא תוטרדו בענייני מועמדים ובחירות". במקום זאת, אזרחים באימפריה הקדושה מערבים במזימות שלא נראו כמותן מאז ימי לואי ה-14, וצוברים כוח השפעה דרך בתי המשפט והלשכות הווירטואליות של האיחוד.

סייבר־יוגוסלוויה:
www.juga.com

זהו אתר פוליטי, חיוני ללאומנות הקיצונית שהובילה לסכסוך הנמשך באזורים שהרכיבו בעבר את יוגוסלוויה. הוא מנפיק דרכונים ומעניק אזרחות עבור הגרסה הווירטואלית של יוגוסלוויה.

אתר נוסף בעל מבט פוליטי הוא האומה הווירטואלית של NSK (www.ljudmila.org/embassy),

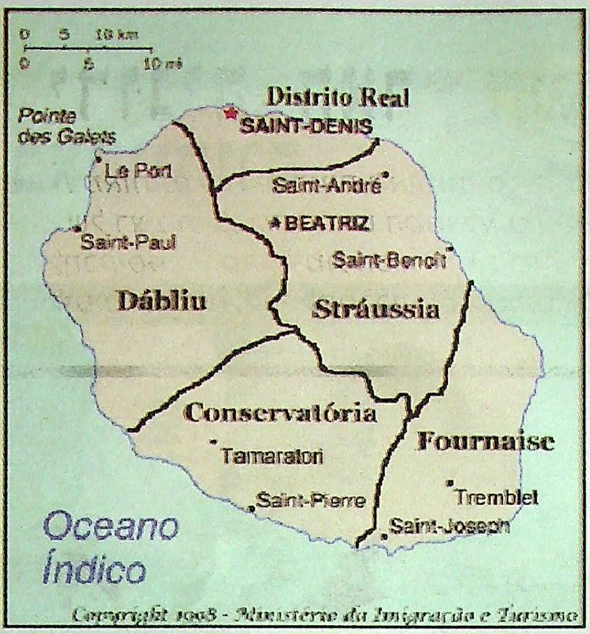
יצירתם של אינטלקטואלים ואמנים סלובנים. המניפסט של האתר מכריז: "מדינת NSK מתנגדת במעשיה היסודיים לקטגוריות של טריטוריה קבועה, לעיקרון של גבולות לאומיים, ומעודדת את חוק הטראנס-לאומיות". כמו סייבר-יוגוסלוויה ואתרים רבים אחרים, גם NSK מציעה אזרחות ודרכונים.

ליזבקיסטן: www.lizbekistan.com

עד ה-9 בספטמבר 1999, היתה ליזבקיסטן אחת המיקרו-מדינות הפופולריות ביותר. אבל אז היוצרת שלה, אמנית אוסטרלית בשם ליז סטרלינג, פוצצה את האתר. סטרלינג החלה את עבודתה על ליזבקיסטן ב-1996 כחלק מפרויקט גדול יותר על אזרחות, והדפיסה בולים ודרכונים לאלה שיהיו בעתיד תושבים ליזבקיסטנים. לליזבקיסטן היה אפילו מטבע משלה, "הפטמה". בימי הזוהר שלה, היו למדינה ארבעה עיתונים. לפני שהושמדה בשנה שעברה, היו לליזבקיסטן כמה אלפי אזרחים.

פליטים של ליזבקיסטן יכולים כיום לבקר בשני אתרים קשורים: www.lizbekdiaspora.com ו-www.lizvegas.com.

ניו יורק טיימס

כבוד הגולש

בתי משפט וירטואליים הפועלים ברשת פותרים עשרות אלפי סכסוכים – חינם, מהר, וללא התערבות שופטים מקצועיים. המילה האחרונה בתביעות קטנות

יניב פרידמן
yaniv011@inter.net.il

אז נפרדתם. ביקשת שהכלב שלכם, שגידלתם ביחד, יישאר אצלך. הוא אמר שהוא מוכן אבל בתנאי שפעם בחודש, לסוף שבוע, הוא יהיה אצלו. עכשיו הכלב נפצע והוצאות הטיפול אצל הווטרינר גבוהות. את מבקשת שגם הוא ישא בנטל, והוא מסרב. מה עושים?

אפשר לוותר (אבל למה בעצם?); אפשר להגיש תביעה לבית המשפט לתביעות קטנות (יקר, מסורבל וארוך); ואפשר לפנות לבית משפט וירטואלי. זה מה שעשתה דורותי, כשקלייב סירב להשתתף איתה בהוצאות הטיפול בכלב. היא פנתה ל־iCourtHouse, בית משפט וירטואלי, שנועד בדיוק כדי לפתור סכסוכים מהסוג הזה. המיזם, שהוקם על ידי שני עורכי דין מסן פרנסיסקו, הוא אחד מכמה פורומים חדשים באינטרנט המספקים מנגנון אלטרנטיווי לפתרון סכסוכים (ADR-Alternative Dispute Resolution). בעולם חסר הגבולות שמתפתח באמצעות האינטרנט, עולם שבו אדם היושב בישראל יכול לסחור ולהתקשר עם אנשים בכל מקום בעולם, המנגנונים הפרטיים לפתרון סכסוכים שצצים לאחרונה ברשת פותחים אופציה יעילה מאד להתדיינות. התהליך מהיר, זול, ואינו תלוי בהוראות פרוצדוראליות, סמכויות שיפוט וכל אותם דברים שהופכים התדיינות בבית משפט ממשי לחוויה שאפשר לוותר עליה.

מרבית העניינים המובאים להכרעה בדרך זו הם תביעות קטנות או "סכסוכי אינטרנט", שבדרך אחרת לא היו מגיעים לשום בירור או הכרעה. ההכרעות המתקבלות ב-iCourtHouse, למשל, מחייבות את הצדדים רק אם הסכימו על כך מראש, והן תלויות, בינתיים לפחות, ברצונם הטוב של הצדדים ליישב את הסכסוך.

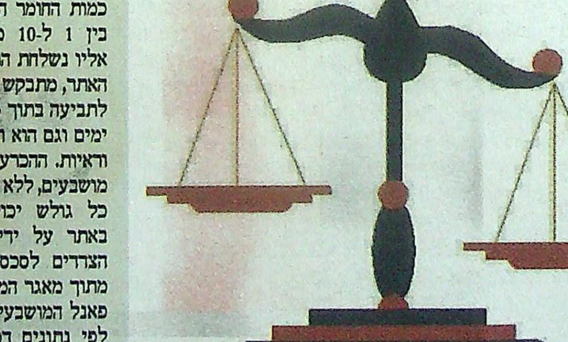
הרעיון של iCourtHouse תופס תאוצה לאחרונה. עם צמיחת נפח העסקות המבוצעות ברשת, בתי משפט וירטואליים – למרות שאין להם כל תוקף משפטי מחייב – יכולים לתת פתרון למגוון סכסוכים (בפרט כאלו הנוגעים לעסקות מקוונות) שאין להם כיום תשובה נאותה, בעיקר עקב מגבלות של סמכות שיפוט ועלות התדיינות. במקרים רבים, למשל, רק הצורך של התובע 'לרדוף' אחר הנתבע למקום מושבו, מייקר את ההליך המשפטי במידה כזו שהוא הופך לא כדאי.

ויש גם יתרונות בטווח הארוך. הגדרתו של מנגנון אלטרנטיווי מוסכם לפתרון הסכסוך בחוזה העסקה – למשל, סעיף שיגדיר כי בכל סכסוך בין הצדדים המנגנון המוסמך לדון בסוגיה הוא iCourtHouse – עשוי להרגיל להוזלת עלויות העסקה ולגידול בנפח העסקות הנערכות ברשת.

על אף שרעיון בתי המשפט הווירטואליים עדיין צעיר ובלתי מפותח, רשויות הממשל בארצות הברית כבר התייחסו לתופעה. בחודש יוני יקיים ה-FTC (Federal Trade Commission) סדנה שתדון בהסדרת המנגנונים האלטרנטיוויים המקוונים לפתרון סכסוכים. המטרה המוצהרת של הסדנה היא לבחון דרכים לעודד את השימוש במנגנונים מסוג זה, ולזהות את נקודות הכשל הנוכחיות והעתידיות שלהם.

iCourtHouse הוא בית משפט של עידן האינטרנט. מנהלי האתר מתגאים בכך ש"הצדק כאן מהיר ובטוח" יותר, אבל במובנים רבים הוא גם שוויוני יותר (אף אחד לא יודע מי אתה/את, מה הצבע או המוצא שלך), דמוקרטי יותר (כל גולש יכול להכריע) ובדרך כלל מהנה יותר.

איך זה בעצם עובד? כמו בכל בית משפט, גם בבית המשפט הווירטואלי יש כמה כללי פרוצדורה ברורים. ראשית, הצד התובע מגיש את עיקרי תביעתו ומצרף לתיק כל מידע רלוונטי (מסמכים, צילומים, הקלטות, וידאו וכו'). המגבלה על כמות החומר המותר בהגשה נעה בין 1 ל-10 מגה-בייט. הנתבע, אליו נשלחת הודעת דואל על ידי האתר, מתבקש להגיש את תגובתו לתביעה בתוך פרק זמן של עשרה ימים וגם הוא רשאי לצרף עדויות וראיות. ההכרעה נתונה בידי חבר מושבעים, ללא שופטים מקצועיים. כל גולש יכול לשמש מושבע באתר על ידי הרשמה פשוטה. הצדדים לסכסוך רשאים לבחור מתוך מאגר המושבעים באתר את פאנל המושבעים שידון בעניינים, לפי נתונים דמוגרפיים. במקרים של תביעה כספית, למושבעים אסור לפסוק מעבר למה שנדרש בכתב התביעה.

המנגנון עדיין לא מושלם, וגם כמה שיפורים טכנולוגיים לא יזיקו למהלכו התקין. אבל היתרונות ברורים: אין תורים, אין צפיפות, אין צעקות, אין עצבים, אין צורך לתת כבוד לשופט או הון עתק לעורך דין, ואולי הכי חשוב, אין פגרות – בית המשפט הווירטואלי פתוח 24 שעות ביממה, שבעה ימים בשבוע.

http://www.icourthouse.com

ועוד בית משפט וירטואלי, רב לשוני:

http://www.webcuort.com

סדנת ה-FTC:

http://www.ftc.gov/bcp/altdisresolution/index.htm

נרדפי החוק

המדור המשפטי של קפטן אינטרנט

למה מי אמר?

ICANN הוא היום הגוף העיקרי שמסדיר את הסכסוכים הרבים סביב שמות דומיין, אבל מה תוקפם המשפטי של החלטות הארגון?

הקצאה ורישום של שמות דומיין היא אחת הסוגיות החמות בעולם המשפט של האינטרנט. כיום קיימים בעולם ארגונים שונים הפועלים להסדיר את הנושא; מרביתם, אם לא כולם, קיבלו עליהם את הנחיות הארגון העולמי לקניין רוחני (WIPO – World Intellectual Property Organiztaion). תחת WIPO פועל ארגון בשם ICANN (Internet Corporation for Assigned Names and Numbers), מוסד מעין ממשלתי שתפקידו לבצע רגולציה בכל הנוגע לרישום אתרי אינטרנט. לפאנל של ICANN יש בין היתר הסמכות לדון בפתרון סכסוכים בין בעלי שמות דומיין ובעלי סימן מסחרי רשום.

בדצמבר 1999 נתן הפאנל את החלטתו הראשונה, בעניין הדומיין worldwrestlingfederation.com, ומאז ניתנו עוד עשרות החלטות. אבל אחת הסוגיות שנשארו פתוחות היא שאלת תוקפם המשפטי של החלטות הפאנל. בהחלטה שניתנה לאחרונה על ידי שופט פדרלי במדינת אילינוי, יש משום התחלה של תשובה לשאלה זו.

חברת ארמיטאג' מחזיקה כמה שמות דומיין של אתרי אינטרנט בבעלותה, אשר לטענת חברה אחרת, וובר-סטפן, היא משתמשת בהם שלא בתום לב ובצורה שבאה להטעות ולבלבל. חברת וובר־סטפן פתחה בהליך נגד חברת ארמיטאג' דרך המנגנון שמספק ICANN. וובר-סטפן דרשה מהפאנל להורות על העברת שמות הדומיין לידיה או על מחיקתן. למחרת פתיחת ההליך במסגרת ICANN, פנתה החברה לבית משפט פדרלי באילינוי וטענה כי חברת ארמיטאג' נוהגת בפיראטיות ומפרה סימן מסחרי שנמצא בבעלותה. החברה יידעה את בית המשפט כי פנתה במקביל גם למנגנון פתרון הסכסוכים של ICANN, וכי למנגנון זה סמכות לדון בטענות של שימוש לרעה, ולא בטענות אחרות.

בתגובה שהגישה ארמיטאג' לבית המשפט, טענה החברה כי אין היא מחוייבת להשתתף בהליך דרך ICANN, כיוון שלא הסכימה לו. החברה ציינה כי תסכים להשתתף בהליך, אם בית המשפט יפסוק שהחלטות ICANN אינן מחייבות את בית המשפט וכי הוא אינו מושפע מהן, וכן כי ICANN ו-WIPO אינן יכולות לנקוט בפעולות כלשהן נגד החברה כל עוד העניין לא הוכרע בבית המשפט. בנוסף ביקשה ארמיטאג' להשהות את ההליכים במסגרת ICANN, מחשש שהחלטת הפאנל עלולה לגרום לה נזק תדמיתי בבית המשפט.

עד להחלטה בעניין וובר־סטפן נגד ארמיטאג', לא בדק אף בית משפט את את משמעותן המשפטית של החלטות הפאנל של ICANN. אולם, כפי שקובע השופט אספן שפסק בעניין, קריאה של הנחיות ICANN מלמדת כי ישנה אפשרות לקיים הליכים מקבילים במסגרת ICANN ובבתי משפט פדרליים. ההחלטות המתקבלות אינן מחייבות בתי משפט פדרליים, ואין כל מניעה שהפונה או המשיב בסכסוך מסויים יפנה גם לבית משפט מוסמך במקביל לפניה ל-ICANN ואפילו אחרי שהפאנל כבר נתן את החלטתו. עוד ציין השופט, כי מכיוון שבמקרה זה יש לשתי החברות דרך אלטרנטיווית לפתרון הסכסוך במידה שלא תהיינה מרוצות מפסיקת הפאנל, ומכיוון שהחלטות הפאנל אינן מחייבות את בית המשפט, הרי שאין מניעה שההליך במסגרת ICANN יימשך. אם התוצאה לא תספק את אחד הצדדים, פתוחה לפניו הדלת לפנות לבית המשפט.

ההחלטה בעניין וובר־סטפן נגד ארימטאג' היא הראשונה שדנה בתוקפם המשפטי של החלטות ICANN. חשיבותה כהחלטה תקדימית גדולה, שכן שכן מספר התיקים הלא פתורים המונחים על שולחנה של ICANN עומד כיום על קרוב ל-520, ומדי יום רק הולך וגדל.

אתר ICANN:

hhttp://www.icann.org

אתר הארגון הישראל לרישום שמות דומיין:

http://www.isoc.org.il/domains

את ההחלטה בעניין worldwrestlingfederation.com אפשר לקרוא ב-

http://arbiter.wipo.int/domains/decisions/html/d99-0001.html

יניב פרידמן
yaniv011@inter.net.il

אין לראות ברשימה זו עיצה משפטית, והאמור בה אינו מהווה תחליף להיוועצות שכזו

חיים קצרים
אנשים מאחורי המצלמה

תשעה דגים באקווריום

על מי בדיוק מסתכלת SweetRoyaleBlu (למעלה מימין)? נדמה לי שהשעה אצלה כבר שתיים בלילה, היא מחכה למישהו? איזה משפט שיאמר יגרום לה לחייך? היא עובדת מחר בבוקר? כמה סיפורי אהבה אבודים היא כבר חוותה באתרי המצלמות? מישהו נסע אלפי קילומטרים כדי לפגוש אותה בבית קפה או במסעדה? מה המשפט הראשון שהם אמרו אחד לשני? "אה, שלום, זה את. את נראית לגמרי אחרת ברשת". מי שילם על הערגה?

התשיעייה נראית כמו דגים באקווריום. שטים להם באיטיות. מדי פעם הם נעלמים מהמסך. בדרך כלל זה כדי לאכול משהו או להוציא משהו שאכלו. לכל אחד מהם יש חלקת מים משלו. הם לעולם לא יכולים לצאת מהריבוע שלהם ולעבור לריבוע אחר. שלוש שעות של חיבור לאתר מאפשר לראות עשרות דגים. עוד לא ראיתי אחד שבא עם מסיכת חמצן. הם מרגישים בטוחים לשחות.

מה זה המספר בשמו של AX (באמצע למטה), 1231999? אולי זה תאריך? מה קרה באותו יום? אולי הוא לא רוצה לעבור למספר שבא אחריו, 01012000? למה הוא שם את המצלמה שלו לכיוון ארון הבגדים? ואולי זה בכלל תריס? הוא הולך אחר כך לאתרים אחרים? שטופי זימה בתשלום? מתי מישהו מחליט שנמאס לו לראות את שאר המשתתפים? כשהוא יוצא לרחוב, זה המבט שהוא נותן לעולם? הוא חושב שהשהייה שלו באתר מפרה אותו? או שזה רק כמו לצפות בטלוויזיה ולראות את עצמך?

מי נראה לכם הכי בודד בתשיעיית הדגים? את החדר של מי אתם הכי אוהבים? מי הכי חתיך? מה הם מפסידים בעולם הרגיל כשהם נמצאים כאן? כשאתם יושבים מול המחשב שלכם, אתם חושבים שאתם נראים בדיוק כמוהם? למי הייתם שולחים הודעה? חוץ מ"מה שלומך?" או "מממם, אתה נראה לי טיפוס מעניין", אתם יכולים לחשוב על שאלה אחרת? שונה? תעזו פעם להגיד למישהו, "ממש לא נראים לי הבגדים שאתה לובש?"

הכרתי מעט אנשים שהבינו שאין כלום מחוץ לאקווריום הזה. אתה דג. האחרים דגים. לפעמים אפשר למצוא כרישים. האקווריום אף פעם לא נראה אותו דבר. זה לא באמת אנשים, שרואים שם. רואים רק את האותות החשמליים שהאינטרנט מעביר ומעבד אותם לתמונות. כולם בשפת המחשב נחשבים אחד אפס אפס אחד אחד. ככה המחשב רואה אותם בתוך ליבו. לא פלא שלא איכפת לו. העיקר שכל הזמן יזרום האחד אפס אפס במעבד שלו. היתר כבר תלוי בדגים. לפעמים נדמה לי שהמחשב צוחק כשאפס אחד אפס אפס אחד מתעניין פתאום באחד אחד אפס אפס אחד. גנטיקה של מחשב.

pete (למעלה משמאל) נראה חושב? מהסס? משתעמם? כמה מעילים באמת נמצאים מאחורי גבו? נראה שהוא לא התגלח המון זמן, קשה לו לצאת מהאתר? הוא מפחד שיפסיד משהו? הטלוויזיה מאחוריו פועלת, יש סאונד? יכול להיות שהוא שואל את עצמו את אותן שאלות שאני שואל? מה ישמח אותו פתאום? יש לו כבר סגנון משלו כדי להרשים אחרים? הוא לא נראה איש רע, נכון?

השבוע הרצתי תוכנה שתגלה לי כמה דמויות קיימות באוסף שלי. אני מתקרב לחמשת אלפים. אף אחד לא מוכר לציבור הרחב. הרבה מהם מוכרים באתרי המצלמות. יש שם אפילו גיבורי מצלמות. יש תחרות על כניסה לאתרים מסויימים רק בגלל גיבור כזה או אחר.

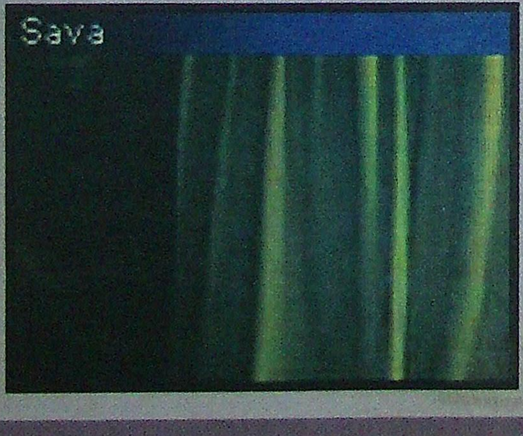
lucy and ricky (למטה משמאל) נראה לכם גיבור מצלמה? למה הוא תמיד ארום? אולי הוא מחכה שמישהו יגלה אותו? שנים הוא שם, מספר שהוא שחקן שמוכן לשחק רק באינטרנט. הוא יצליח? RooknNick (באמצע מימין) תמיד שם כשהאדום שם? מעולם לא ראיתי אותו מופיע מוזנח לאתר. הוא אוהב להיראות יפה?

וישנם יתר הדגים באתר. לפעמים אני משאיר את המחשב דולק כל הלילה על האתר. ואני נרדם בשקט, אני יודע שאף דג לא יקפוץ עלי מתוך המסך. הם יודעים שגם אני בעצם רק דג.

YoriPicture@haaretz.co.il

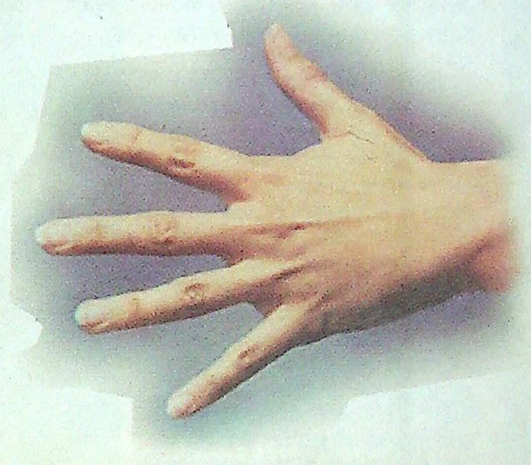
החדר של Sava

"תנחש מאיזה בד עשוי הווילון שלי?" לא יודע, עניתי. "תנחש". ביקשתי רמזים. "מספריים, מספיק רמז בשבילך?" לא יודע, תביא עוד רמז. "שדה של טוליפים הולנדיים, ומכונית מכבי אש. מבין?" נדמה לי שאני יודע, שיקרתי. "נו, איזה בד?" נתפסתי, עוד אחד אחרון. "אוזן כרותה נמצאה באמצע השדה". רציתי שיגיד לי כבר את התשובה, לא רציתי עוד איברים בלתי מחוברים. "זהו, זה הרמז האחרון. הבד הזה שווה רק בצבע כחול". ביקשתי את הכתובת שלו ושלחתי לו את השיר "קטיפה כחולה". למחרת קיבלתי תשובה. "צודק. על החתום, דניס הופר". האמנתי.

סריקה בכף יד

*האנשים שבונים את האינטרנט בישראל. והשבוע: **מיכל רותם**, קוראת מקוונת בכף יד*

על מיכל רותם אפשר לומר שיש לה יד בבניית האינטרנט ..עברי. לא רק בגלל שיש לה שני אתרים משל עצמה, אלא משום שהיא משתמשת באחד מהם לקריאה בכף ידם של גולשים. אלה שולחים לרותם סריקה ממוחשבת של כפות הידיים, והיא מצדה מעניקה ניתוח אופי ואישיות.

רותם, בת 48, צלמת תל אביבית, אומרת שמאז ומתמיד עניינו אותה כפות הידיים של אנשים ככלי שדרכו אפשר להציץ אל נשמתם. "אין מרחק גדול בין קריאה בכף יד לצילום", היא אומרת. "כדי לצלם אדם במצב טבעי ביותר וכדי שהוא יראה טוב, כלומר נינוח, צריך להבין אותו, להרגיש אותו, לקלוט, לדובב ולתקשר. זו גם הצצה פנימה אל אישיותו. אותו דבר אני עושה בכפות הידיים: מציצה אל הנפש דרך מפת הקווים שבכף היד". לדבריה, כשהיא פוגשת אנשים היא רואה את כף היד שלהם עוד לפני שהיא מבחינה בצבע העיניים.

רותם מדגישה שהיא אינה עוסקת במיסטיקה או בחיזוי העתיד, אלא בכירולוגיה, תורה סדורה ומדעית. בדרך כלל היא פוגשת את הקליינטים לצורך קריאה וניתוח, אבל מאז שהעלתה את אתר האינטרנט שלה, היא מקבלת לקוחות גם באמצעות דואר אלקטרוני. אמנם, היא מודה, באמצעות סריקה של כף היד בסורק שולחני רגיל הולכת לאיבוד חלק מהאינפורמציה – "גמישות העור, למשל, גמישות האצבעות בכיפוף לאחור, המרקם וכל מיני נתונים חשובים אחרים" – אבל את אלה משלימים עברה הלקוחות בדיווח כתוב. היא מבקשת מהם לסרוק את כפות הידיים כשהאצבעות מרווחות או מהודקות, כדי לראות את הפרשי הגבהים ביניהן, ולשלוח סריקות של שתי הידיים.

רותם, שלמדה את הכירולוגיה אצל מומחים כמו דרורה שיראי ורבקה אוריון, אומרת שהאתר נולד לא רק כדי לתקשר עם לקוחות רחוקים, אלא בעיקר מתוך סקרנות ורצון ליצור קשר עם אנשים אחרים במקצוע. "בארץ כל כירולוג עובד לעצמו, במנותק, אז חשבתי, למה שלא יהיה איגוד מקצועי גם של קוראים בכף יד?"

את הטענה שלא ניתן לנתח אישיות של אדם על פי סריקה ממוחשבת רותם דוחה על הסף. "רק שרלטנים יגידו שצריך לגעת ולהרגיש את האדם", היא אומרת, "נכון שיחסרו לי נתונים, אבל אני אוכל לדעת הכל על מנת המשכל, על הרגשות, על יחסים בין בני זוג, על מצוקה, בדידות והזדקקות לתשומת לב, כמה פעמים אדם נישא וכמה ילדים יש לו".

באתר שלה, שקיים כבר כשנה, היא מציעה גם מידע כללי למתעניינים בתחום, פורום, וניתוחים של סלבריטיז שנתנו לה יד.

אתר הקריאה בכף יד של רותם:

http://www.palm.co.il

ואתר הצילום שלה:

http://www.michalrotem.co.il

דפנה לוי
daphna@haaretz.co.il

העולם שייך למקוונים

בדרך כלל בלחץ הנכדים ובעיקר כדי להתכתב איתם, יותר ויותר מבוגרים עושים הכרות מאוחרת עם הרשת ומגלים שיש לה הרבה מה להציע להם. קורסי הדרכה מיוחדים לגיל הזהב, כמו זה שנפתח בטכנודע בחיפה, עוזרים להם להתחבר לעולם החדש

דפנה לוי
daphna@haaretz.co.il

צבי גוטסמן כבר בן 80. כל חייו עבד כצלם, אחד הנודעים בחיפה. בבית אין לו מחשב. פעמיים בשבוע עושה גוטסמן את דרכו אל הטכנודע, המוזיאון הלאומי למדע וטכנולוגיה, להשתתף בקורס שבו הוא מתוודע אל האינטרנט.

מה קוסם באינטרנט למי שמעולם לא השתמש במחשב? כמו מרבית חבריו לכיתה, גוטסמן אומר שהכל התחיל בגלל הנכדים. שבעת נכדיו, בארץ ובארה"ב, מחוברים כמובן לרשת, ולוחצים עליו להתקון. "רוצים שתהיה לסבא תעסוקה", אומר גוטסמן וצוחק, משום שסדר יומו עמוס גם כך, בעיקר בפעילויות התנדבותיות במוזיאון עצמו ובבית החולים רמב"ם. גוטסמן, שבזכות המלצת הנכדים הכיר גם את עלילות הארי פוטר והיום הוא קורא נלהב, נכנע ללחצים והסכים לנסות גם את האינטרנט. "המחשבים כאן קצת איטיים וקופצים כל הזמן", הוא אומר, "אז כנראה לא תהיה ברירה ואני ארכוש לי מחשב הביתה ואתחבר בעצמי לאינטרנט. הרי אי אפשר לפגר אחרי ההתרחשויות בעולם".

קורס האינטרנט לגיל הזהב נפתח בטכנודע בחיפה לפני כחודש. משתתפים בו כעשרה קשישים וגם כמה נספחים בני לא יותר מחמישים שחיפשו הדרכה צמודה בכניסה אל הסייברספייס. זהבה שלו, המדריכה, מלמדת בדרך כלל במכללה למינהל ובמועצה האזורית חוף הכרמל. מזה שנתיים היא מעבירה קורס מחשבים כללי לקשישים שרוצים ללמוד לעבוד עם מעבד תמלילים, אקסל וכדומה – כישורים חשובים שאין סיבה לוותר עליהם גם בגיל מתקדם, לדבריה. "כמו שאמר לי אחד התלמידים, אצלי רועדות הידיים לא המוח".

רוב מי שהגיעו אל העולם הממוחשב בגיל מאוחר משתלטים במהירות רבה על הטכנולוגיה והרעיונות שמאחורי הרשת הגלובאלית. "מי שרוצה ללמוד, מראש פתוח להתנסויות חדשות", מסבירה שלו. המוטיווציה העיקרית של התלמידים המבוגרים היא היכולת להתחבר לעולם מבלי לצאת מהבית. רובם, כצפוי, רוצים בעיקר להשתמש בדואר אלקטרוני כדי לשמור על קשרים עם בני משפחה וחברים, אבל שימושים נפוצים אחרים כוללים קריאת עיתונים בשפות זרות דרך הרשת ואפילו עריכת קניות מקוונות. שלו מלמדת את משתתפי הקורס צעדים בסיסיים ביותר כמו שימוש בתוכנות דואר ופקס, מהן גלויות וריטואליות, וגם כיצד להיזהר מווירוסים ואיך משתמשים בדפדפן. התלמידים חופשיים לבוא לטכנודע ולהתאמן בזמנם הפנוי.

במקרים רבים ההכרות עם הרשת היא לא פחות מאשר נקודת מפנה בחיים, אומרת שלו. "אמא שלי, שעדיין מכבה את הרדיו על ידי הוצאת התקע מהקיר, קיבלה מחשב ובאותו יום נגמרו הביקורים שלה בקופת חולים. היא אוהבת לצייר, אז היא חוגגת עם גרפיקה ממוחשבת. בגיל מבוגר אנשים רבים מתקשים בקריאה והמחשב מספק אפשרויות בילוי אחרות. לאנשים בודדים, אלמנים למשל, הרשת היא פתח לקשרים חברתיים ואני יודעת מהיכרות אתם שמרגע שמתרגלים, יומ־יומיים של תקלה במחשב הם צרה גדולה".

רות מילר בת 67 מחוברת לאינטרנט חודשיים. בעבר עבדה עם מחשבים אבל לא בצורה כזו, ועכשיו היא מרעננת נשכחות. "הנכדים שלי דחפו אותי לזה", מספרת מילר, "הם אמרו לי שהאפשרויות כאן בלתי מוגבלות. בקורס אנחנו מכירים רק אפס קצהו של עניין, ובכל זאת רציתי לספק את הסקרנות שלי". ברמה יותר מעשית, מילר רוצה להשתמש ברשת כדי למצוא מידע, למשל על הצגות שהיתה רוצה לראות. עדיין אין לה אתרים קבועים, אבל בפעם האחרונה שהלכה להצגה בהבימה, ישבה לפני כן על המחשב ושלפה מידע על התכנים והשחקנים. "הדפסתי לי ממש חוברת, היה כייף", היא אומרת. "עד שהלכתי לקורס לא האמנתי שאני באמת יכולה להפיק מהאינטרנט תועלת".

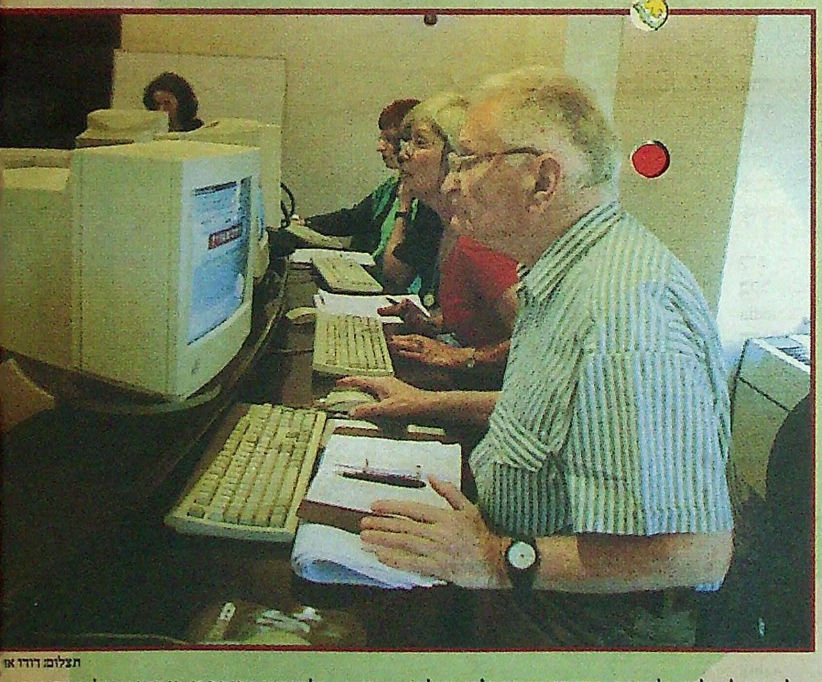
אחת התלמידות בקורס, בת 94, לא מתרגשת מקצב הלימוד האיטי - "כי כל החיים לפני"

תלמידה אחרת של שלו הייתה אחות במקצוע, ולאחר שפרשה התחברה לרשת כדי לשמור על קשר עם עמיתיה לשעבר בעבודה. "קל יותר להקליד מלכתוב בעט", היא אומרת, "במיוחד אם סובלים מדלקת פרקים". עוד בין משתתפי הקורס, אישה שכותבת מוסיקה ותמלילים ומוצאת שהאינטרנט מרחיב את אופקיה, ואחרת, בת 94, שלא מתרגשת מקצב הלימוד האיטי "כי כל החיים לפני".

באינטרנט פועלות כמה קהילות וירטואליות לבני גיל הזהב ואתרים המספקים להם מידע בתחומי הטכנולוגיה והמחשבים, מתוך הנחה שלא קל להם להתערות בעולם המונע ברובו על ידי צעירים. התחום מפותח במיוחד בארה"ב, שם פועלות כמה חברות אינטרנט המספקות חיבורי רשת לגימלאים במחירים מוזלים. אחת מהן אף פיתחה תחליף זעיר ופשוט למחשב, המתחבר לקו הטלפון ומאפשר רק לשלוח ולקבל דואר אלקטרוני. במחקר של אוניברסיטת דרום קליפורניה שבדק שימוש באינטרנט של בני 55 ומעלה התברר, כי חלק גדול מהם רכשו מחשבים במיוחד על מנת להתחבר לרשת. 20% מהנשאלים אמרו כי הם מתחברים מדי יום כדי לשמור על קשר עם חברים וקרובים וכדי לחפש מידע על בעיות בריאות; 16% אמרו שהמחשב מסובך מדי לתפעול, ועבור 20% מהם הציוד הנלווה היה יקר מדי. התוכנות הפופפולריות בקרב קהל זה, על פי המחקר (שמתפרסם באתר SeniorNet), הן יומנים מקוונים שונים המזכירים למשתמש ימי הולדת ואירועים חשובים.

ל"יאהו!" יש אינדקס מיוחד למבוגרים, המפנה לאתרים עם מידע על זכויות חוקיות, בריאות ואפילו שיטות לשיפור התפקוד המיני. ב"סיניור נט" נערכים קורסים מקוונים להכרת האינטרנט, באנגלית. סקר של אותו אתר מצא כי מרבית המחוברים לרשת בגיל הזהב עורכים קניות מקוונות, בעיקר של מכשירי אלקטרוניקה וציוד מחשב. 32% אמרו שהם מבלים ברשת למעלה מ-20 בשבוע, ו-80% אמרו שלמדו בעצמם כיצד לגלוש.

אבל הדרכה צמודה היא עדיין מצרך מבוקש בגילאים יותר מבוגרים. אאוריקה הברמן, בת 65, בעבר כימאית בטכניון, מגיעה לכיתת המחשבים בטכנודע מדי בוקר, גם בגלל שאין לה עדיין מחשב בבית, וגם כי היא רוצה ללמוד מהר איך לאסוף ברשת מידע על הנופש הבא שהיא מתכננת. בדואר אלקטרוני היא משתמשת רק לצורך תרגילים בקורס, "משום שאין לי עם מי להתכתב. עדיין".

תצלום: דודו אז

"קל יותר להקליד מלכתוב, בייחוד אם סובלים מדלקת פרקים". תלמידים בקורס האינטרנט של הטכנודע

מדריך יאהו! למבוגרים:

http://seniors.yahoo.com

פורום גיל הזהב לענייני מחשבים (באנגלית):

http://seniors-site.com/computer/bulletin.html

קורסים מקוונים למבוגרים:

http://www.seniornet.org

מגזין הקשישים הישראלי "דורות":

http://www.dorot-net.co.il

+60, אינדקס של נותני שירות לקשישים בישראל:

http://www.sixtyplus.com

הקפטן משאיר טיפ

עוד כמה דברים מצוינים שלא ידעתם שאפשר לעשות עם אקספלורר 5. כתבה שנייה בסדרה

א. AutoComplete היא הטכניקה שבאמצעותה אקספלורר מנסה להשלים מלים שמוקלדות בדפדפן לפי דברים שהוקלדו לתוכו בעבר. למשל, אם ביקרתם באתר של Wired, כשמקלידים בשורת הכתובת "www.w", אקספלורר משלים בעצמו את הסיומת "ired.com".

AutoComplete פועל גם לגבי שמות משתמש, ססמאות, שאילתות חיפוש וטפסים. זה פטנט מצוין שחוסך הרבה עבודה, בתנאי שאין לכם סודות. זה פחות נעים כשבן הזוג שלכם רוצה להיכנס ל-www.sport.com, ואחרי שהוא מקליד www.s אקספלורר משלים בעצמו ל-www.supersex.com. אפשר לשלוט על היקף השימוש ב-AutoComplete דרך Tools/InternetOptions/Content/Personal Information/AutoComplete. במסך שנפתח אפשר להחיל את AutoComplete רק על טפסים, כתובות או ססמאות, ואפשר לנקות לחלוטין את הזיכרון של אקספלורר לגבי השלמה של ססמאות או טפסים.

ב. לחיצה על כפתור ה-Search בסרגל הכלים פותחת חלון חיפוש בצד שמאל של המסך. מי שמשתמש בחלונות עם תמיכה עברית ימצא בחלון הזה רק שני מנועי חיפוש – את Excite, ואת המנוע של MSN. כדי להציג את כל אופציות החיפוש נכנסים ל-Tools/Internet Options/General/Languages, לוחצים על כפתור ה-Add, ובחלון שנפתח בוחרים English (United States). מאשרים. עכשיו מסמנים את English (United States) ולוחצים על כפתור ה-move up, עד שהבחירה המוגדרת מגיעה לראש הרשימה. לוחצים OK ושוב OK. עכשיו, לחיצה על כפתור ה-Search תפתח בצד שמאל חלון חיפוש עם שפע של אפשרויות.

ג. את אפשרויות החיפוש בחלון ה-Search ניתן להתאים אישית בחלון שנפתח כשלוחצים על כפתור ה-Customize, בפינה הימנית העליונה של חלון החיפוש.

ד. אפשר ליצור קיצור דרך שיופיע על שולחן העבודה לכל אתר מתוך אקספלורר. לחיצה על קיצור הדרך תפתח את הדפדפן, ואת האתר בתוכו. כדי ליצור קיצור דרך גולשים לאתר הרצוי, לוחצים בתוכו בעכבר ימני, ובוחרים Create Shortcut.

ה. בדרך דומה אפשר להפוך כל תמונה או רקע מתוך אתר לטפט על שולחן העבודה. לוחצים על התמונה בעכבר ימני, בוחרים Set as Wallpaper, ומחליטים אם למרכז את התמונה, למתוח אותה או לרצף אותה ברקע.

ו. כדי לשלוט על מאפייני ה-cache נכנסים ל-Tools/Internet Options/General/Settings. בחלון שנפתח אפשר לקבוע מתי אקספלורר יוריד עמוד מתוך ה-cache ומתי, לחילופין, הוא יילך להוריד את אותו עמוד מהשרת, כמה מגה-בייט יקדיש ההארד דיסק ל-cache, וגם אפשר לראות את כל הקבצים המאוחסנים ב-cache, או את כל התמונות.

ז. כשמקלידים מילה בתוך תיבת הכתובת ולוחצים על CTRL+Enter, אקספלורר משלים בעצמו את ה-http://www מלפנים, ואת ה-com. מאחור.

ח. באמצעות אקספלורר אפשר לשלוט על התוכן של האתרים שבהם גולשים. מיקרוסופט תומכת בדירוג תוכן שמתבצע באמצעות האתרים עצמם, על פי מפתח של ה-ICRA (Internet Content Rating Association). האתרים מדורגים לפי מפתחות של שפה, עירום, מין ואלימות, כשכל קטגוריה מחולקת לחמש רמות. בקטגוריה של שפה, למשל, אפשר לבחור בין אתרים הכוללים רק סלנג ידידותי, לבין אתרים שכוללים "שפה בוטה" או כאלה שמציגים "שפה גסה מאוד, כולל ביטויי שנאה וביטויים מיניים בוטים". בקטגוריית העירום הסולם נע בין אתרים נטולי עירום לאתרים המציגים "עירום מלא מלפנים" (הנה עוד תחום שאפשר לחדש בו כמה דברים למיקרוסופט).

כדי להפעיל את בורר התוכן (טוב במיוחד למשפחות ברוכות ילדים) נכנסים ל-Tools/InternetOptions/Content/ולוחצים על ContentAdvisor/Enable. בוחרים קטגוריה, וממקמים את הסמן של הסולם הנע על הבחירה הצנזוריאלית המועדפת. מאשרים.

ט. מי שחושב שהילדים שלו מתוחכמים מספיק כדי לשנות את ההעדפות בו[...] לאופציות שמתידרות כל סוג של תוכן, יכול להגן על קביעותיו כצנזור באמצעות סיסמה. בחלון ה-Content Advisor נכנסים ל-General, ותחת Supervisor Password בוחרים Change Password.

י. באותו חלון, תחת [...]ing system אפשר ללמוד עוד על שיטת הדירוג הנוכחית, או לבחור בשיטות אחרות, מחמירות עוד יותר.

יא. למרות כל האמור לעיל, אפשר לבחור אתרים שהגישה אליהם תתאפשר למרות שהם לא עומדים בקריטריונים של שיטת הדירוג, או לחסום אתרים ששיטת הדירוג מתירה כניסה אליהם. את שני אלה אפשר לבצע בחלון ה-Content Advisor, תחת עמוד ה-Approved Sites.

יב. כדי לבצע שינויים בהעדפות של אקספלורר לא צריך לפתוח את התוכנה – עומדים על האייקון של האקספלורר שנמצא על שולחן העבודה, לוחצים בעכבר ימני, ובוחרים ב-Properties.

יג. כפתור ה-Edit בסרגל הכלים מאפשר לערוך את העמוד הפתוח ב-Notepad או ב-FrontPage. אפשר להוסיף עד שלושה עורכי HTML נוספים לכפתור הזה באמצעות עריכה של ה-Regedit (לבעלי ניסיון בלבד). את ההוראות המלאות אפשר למצוא בכתובת http://www.digitalspider.co.uk/ie/tips/add_to_edit_button.html.

יד. כדי להיכנס דרך ה-Favorites לאתרים שדורשים שם משתמש וסיסמה בלי להקליד אותם בכל פעם מחדש, נכנסים לאתר כזה, ואחרי שה-URL שלו מופיע בשורת הכתובת מוסיפים לו את שם המשתמש, נקודותיים, הסיסמה, וסימן שטרודל אחרי ה-http:// ולפני ה-www, בצורה הזאת: http://user:password@www.nytimes.com.

טו. כשמדפיסים עמוד מהרשת דרך אקספלורר, הדפדפן מוסיף בראש העמוד ובתחתיתו מידע כמו ה-URL, השעה ועוד. אפשר להיפטר מהתוספות האלה, או לחילופין להוסיף להן עוד מידע מגוון, דרך File/Page setup. בחלון שנפתח לוחצים על אייקון סימן השאלה שבפינה הימנית העליונה של החלון, ועם הסימן לוחצים בתוך תיבת ה-Header או ה-Footer. מתוך החלון שנפתח אפשר לבחור אופציות כמו שם האתר, השעה בארבע ספרות, מספר העמוד ועוד.

טז. כדי למצוא את ה-"Easter Egg" של אקספלורר 5 (מידע על צוות המתכנתים שבנה את הדפדפן, שמוסתר עמוק בתוכנה), נכנסים ל-Tools/Internet Options/General/Languages. בחלון שנפתח בוחרים Add, ובחלון החדש מקישים בתוך User Defined את הצירוף ie-ee. מאשרים, ועכשיו מגדירים את השפה החדשה ברשימה ולוחצים על Move up, עד שהיא מגיעה לראש הרשימה. מאשרים. עכשיו לוחצים על חלון ה-Search בסרגל הכלים, ובוחרים Previous searches. כדאי מאוד לנסות ללחוץ גם על Customize.

יז. אקספלורר מאפשר להוסיף לסרגלי הכלים סרגל רדיו, שמקל על ההתחברות וההאזנה לתחנות רדיו שמשדרות דרך האינטרנט. כדי להוסיף את הסרגל עומדים בתוך אחד מסרגלי הכלים, לוחצים בעכבר ימני, ובוחרים Radio. כדי להאזין לוחצים על הכפתור Radio Stations/Radio station guide, ובוחרים תחנה. האופציה הזאת קיימת רק למי שבמחשבם מותקן ה-Windows Media Player.

יח. סרגל הרדיו נעלם בכל פעם שמפעילים את אקספלורר מחדש. מי שמשתמש בו בקביעות יכול להיכנס ל-Tools/Internet Options/Advanced/Multimedia, ולסמן את התיבה ליד Always show Internet Explorer Radio Bar.

יט. ליד חלון הכתובת יש באקספלורר כפתור קטן ובלתי ברור עם הכתובת Go. היסטוריית הבנייה של הדפדפן מגלה, שהרבה אנשים שהשתמשו בגרסה הקודמת לא ידעו שאחרי שמקלידים כתובת בדפדפן צריך ללחוץ על Enter כדי לטעון אותו. לצורך כך נוצר כפתור ה-Go, שנועד לפתור את הבעיה הקטנה הזאת בצורה גרפית ברורה. מי שהפנים כבר את צורת הגלישה הרגילה יכול להיפטר מהכפתור המעצבן. נכנסים ל-Tools/Internet Options/Advanced/Browsing, ומסירים את הסימון ליד Show Go button in address bar.

כ. אקספלורר מנהל מעקב מצוין אחרי ההיסטוריה של הגלישה. נכנסים להיסטוריה על ידי לחיצה על History בסרגל הכלים. את רשימת האתרים אפשר למיין לפי תאריך, שם או מספר הביקורים באמצעות לחיצה על כפתור ה-view בחלון ההיסטוריה.

כא. מיקרוסופט מציעה סיור באקספלורר 5.0 למשתמשים חדשים, בכתובת http://www.microsoft.com/windows/ie/tour.

כא. אקספלורר יכול להזכיר לכם לנתק את החיבור לאינטרנט ברגע שסוגרים את הדפדפן. כדי להפעיל את האופציה הזאת נכנסים ל-Tools/Internet Options/Connections, מגדירים את החיבור שלכם מתוך התיבה, ולוחצים על Settings. מסמנים וי ליד exits Disconnect when Internet Explorer. עם היציאה מהדפדפן, תופיע תיבה שתאפשר לנתק את החיבור לספק.

עיתון אישי, הורדה מהירה של קבצים, עבודה משותפת על מסמך, ועדכונים לשולחן העבודה

The NetSanity SmartBar הוא תוסף בדמות סרגל כלים דק, שמונח על שולחן העבודה ושולח למשתמש מגוון סוגי מידע בזמן אמת, כמו חדשות, ציטוטי מניות, תוצאות משחקי ספורט, מזג אוויר ועוד. נוסף על כך, אפשר לקבל תוצאות מכרזים ברשת והצעות מחיר לרכישות מוצרים שונים אונליין. בניגוד לתוכנות דומות אחרות, The NetSanity SmartBar מאפשרת לבחור את האתרים מהם ייאסף המידע. התוכנית חופשית לשימוש.

The NetSanity SmartBar, גודל הקובץ: 461 קילו-בייט

http://www.netsanity.com/newversion/Setup.exe

NewZPrint הוא דפדפן מומלץ להתעדכנות במיטב החדשות והמגזינים ברשת. גרסה חדשה של תוכנה מצוינת זו, המקושרת ליותר מ-100 מקורות מידע מובילים ברשת, מציגה את החדשות בצורת עיתון מותאם אישית על פי הגדרות תחומי עניין שקובע המשתמש מראש. מאותו רגע, בכל פעם שמתחברים לרשת, העיתון האישי מתעדכן. אפשר לבצע חיפוש במאמרים ובכתבות חדשותיות ולקרוא עיתונים בכמה שפות (לא בעברית). התוכנה חופשית לשימוש.

NewZPrint, גודל הקובץ: 3.51 מגה-בייט

http://www.newzprint.com/download/newzprint.exe

NetAnts עושה עבודת נמלים כמנהל הורדות מתוחכם של קבצים מהרשת. התוכנה מפצלת כל קובץ המיועד להורדה עד לחמישה חלקים ומורידה אותם במקביל, פעולה שמאיצה באופן משמעותי (אם כי לא פי חמישה) את הזמן הכולל של ההורדה. התוכנה כוללת אינטגרציה טובה עם הדפדפנים המובילים והיא מאפשרת גם לבדוק את הקבצים באנטי וירוס לפני שמתקינים אותם במחשב. התוכנה חופשית לשימוש וכוללת עוד הרבה אופציות להורדת קבצים חכמה ומהירה.

NetAnts, גודל הקובץ: 757 קילו-בייט

http://www.netants.com/download/netants110.zip

BuddyPad הוא מעבד תמלילים בסיסי שמאפשר לשני גולשים או יותר הנמצאים במקומות שונים לעבוד בו זמנית על אותו מסמך. גרסה חדשה של התוכנה (החופשית לשימוש ללא הגבלת זמן, במחיר פרסומות מרצדות) מאפשרת למשתמשים גם לנהל תקשורת צ'ט ביניהם בזמן העבודה על המסמך המשותף. התוכנה שימושית למי שמבקשים לערוך מסמכים חשובים בצוותא וכן לקבוצות דיון שעורכות "סיעור מוחות" או זקוקות לקובץ טקסט שאותו יכול לשנות כל משתמש בזמן אמת.

BuddyPad, גודל הקובץ: 1.4 מגה-בייט

http://medialingo.com/download/BuddyPad.zip

צביקה אלברגר

zvika@haaretz.co.il

עדיעת הגולשים

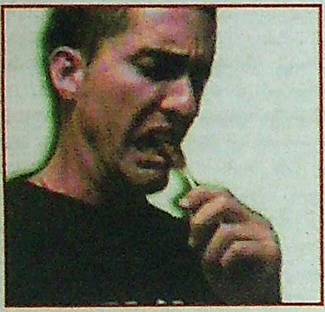
ממתקים • אוטופיות • חידוני טריוויה • פיצה • קניות • ורדה רזיאל ז'קונט

אתר השבוע

המריר

הסטטיסטיקה מדברת בעד עצמה, אומרים מתחזקי האתר נגד ממתקים גרועים: כל חמש שניות, איפשהו מישהו אוכל ממתק גרוע; כל שנייה בוכה ילד, לפעמים בגלל ממתק גרוע. הקמפיין שלהם לא מכוון נגד ממתקים באופן כללי – דברים כמו סניקרס או מרשמלו – אלא נגד דברים אכזריים הרבה יותר, שאפילו במינהל המזון והתרופות לא שמעו עליהם. באתר הם מציגים הסברים, ססמאות ועזרים גראפיים שתומכים במאבק. מעניין ורווי הומור (שלא ברור אם כולו מכוון)

http://www.bad-candy.com

היעיל

"אמייזינג אי" הוא מעין אלפון משולב במנוע חיפוש המוקדש לקניות מקוונות, ומיועד למי שעורכים רכישות בחנויות מקוונות מחו"ל. כל הדברים שעדיין קשה למצוא בקניונים אלקטרוניים ישראליים – כמו סיגרים מיוחדים, פריטי לבוש יוצאי דופן, תכשיטים נדירים ושאר פינוקים לעשירים – נמצאים כאן בהישג יד, לצד סחורות רגילות לחלוטין. וגם אם לא ממש תקנו, האתר מעורר השראה ביעילות ובפשטות התפעול שלו

http://amazinge.com

המדעי

טלסקופ החלל האבל, מהיצירות האנושיות היקרות ביותר בהיסטוריה, משדר תמונות מופלאות של היקום (ושל המסעדה בקצה שלו), שאותן אפשר לראות דרך האתר של האבל. האתר מספק חדשות אחרונות מתחום האסטרונומיה, הדגמות של אירועים במערכת השמש, מאמרים וגם משחקים ושעשועונים. מרתק

http://hubble.stsci.edu

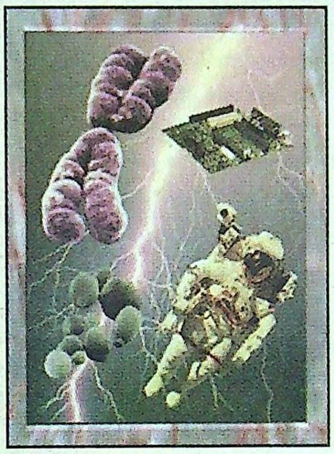
עתידנות

המילניום השלישי כבר התחיל, אבל באופן מפתיע העתיד עוד לפנינו. האתר "מעבר לאלפיים" בוחן רעיונות מדעיים שונים, שבשלב זה נשמעים כמו מדע בדיוני אבל עתידים כנראה להתגשם

http://beyond2000.com

שאלות מעניינות שעולות בהקשר להתפתחות הטכנולוגית המואצת

http://www.braintícklers.com

עתידניות שוות במיוחד

http://members.handtech.com/~hyberian

קוראים לו אל והוא ריכז מאגר נאה של אתרים, ספרים ומקורות אחרים על עתיד הטכנולוגיה והחברה ובכלל

http://www.alteich.com

לינק יומי נבחר לאתרים העוסקים בספקולציות לגבי העתיד

http://www.gyford.com/futurelog

"עולם העתיד": מידע, שירותים ורעיונות שיעשו לכם את החיים בעולם העתידי נוחים ומהנים יותר

http://hometown.aol.com/futurwrld/fwintro1.htm

פוטורה – מגזין מקוון שעוקב אחר הטרנדים שיעצבו את העתיד. ביפאנית ואנגלית

ht...ages.prodigy.net/imagiweb

אתר אופטימי שמבשר על עתיד שבו ניצחה התבונה

http://users.compaqnet.be/jpnitya

מציאות וירטאולית, טראנס הומניזם, אינטליגנציה מלאכותית, אקסטרופיה, מגורים בחלל ...ה. מאגר מאמרים ודיונים מעמיקים, עם תמונות

מבחר אתרים מעניינים בנושא אוטופיות

...://www.oingo.com/topic/242/242816.html

ממתקים • אוטופיות • חידוני טריוויה • פיצה • קניות • ורדה רזיאל ז'קונט

מילון

bit bucket. המקום המיתולוגי בסייברספייס אליו מתנקזים כל הדברים האבודים מכל האתרים שאיש אינו מצליח למצוא (הודעות דואל שלא מגיעות ליעדן, למשל). המקבילה המקוונת למקום שאליו מגיעים עטים חדשים וגרב אחת מכל זוג.

Marionet. תוכנה לפיתוח מהיר של ממשקי משתמש מותאמים אישית. נועדה לשימושם של מפתחים המשכללים כלים לגלישה מהירה נוחה ופשוטה ברשת.

המצב

1. במשאל נטקינג לרגל שנה למהפך הפוליטי

http://www.netking.co.il/pols_new/index.html

אמרו 61% מהמשתתפים כי לא היו משנים את הצבעתם. רק 39% העריכו שהממשלה הנוכחית תכהן קדנציה מלאה ו-15% אמרו שאורלי ויינרמן היא האדם שחסר כיום בממשלה.

2. באינדקס בננה בום יש מעכשיו גם חידוני טריוויה למכורים

http://www.boom.co.il/cgi-bin/boom.cgi?page=trivia

3. ובאינדקס אחלה נפתח אגף ספורט חדש

http://sport.achla.co.il/content.php?action=viewcat&catid=1

אתרים חדשים

רדיו 103fm עלה לרשת, קומפלט עם איריס קול, ורדה רזיאל ז'קונט ודידי הררי

http://www.103fm.co.il

ג'אם, אינדקס ישראלי חדש למוסיקה

http://www.jam.co.il

ברכות וירטואליות בעברית לכל האירועים

http://www.e-srael.co.il/private/omanim/shenkin/1194

המרפאה לשיקום מיני של רונית אלוני

http://www.dr-aloni.co.il/dr-aloni

טיפים, שאלות למומחים, מדריכים לתוכנות נפוצות ועזרה כללית (בעברית) לגולש המתחיל

http://www.helper.co.il

פי.סי פרו, מקום מפגש שווה למתעניינים בחומרה. עדכונים, ביקורות, מדריכי קנייה, פורום ועוד

http://www.pcpro.co.il

רומנטיק, מועדון הכרויות ישראלי

http://www.romantic.co.il

הנופש בקדיתא, הפרטים באינטרנט

http://www.kadita.co.il

מסעדות כשרות בארץ ובעולם

http://www.kosherdine.com

חנות מקוונת למחשבים נישאים בלבד

http://lapshop.co.il

עמותת האחים והאחיות העובדים בחדרי ניתוח

http://www.ipna.co.il

ממתקים • אוטופיות • חידוני טריוויה • פיצה • קניות • ורדה רזיאל ז'קונט

תראו מה העכבר הביא על...

פיצה

"פיצה היא כמו סקס. כשזה טוב, זה ממש טוב, וכשזה רע, גם אז זה די טוב" (אנונימי).
"אנחנו חיים בעידן בו הפיצה מגיעה אליך הביתה מהר יותר מהמשטרה" (ג'ף מרדר).

קודם היו בני אדם ואחר כך באה הפיצה, או ההיפך? ההיסטוריה לא מספקת תשובה ברורה, אולם רוב החוקרים נוטים להניח כי הפיצה הייתה שם תמיד, ובני האדם היו היצורים הראשונים שהבינו את הפוטנציאל (ממש כמו עלי טבק או גרעיני חמניות). במילים אחרות: הפיצה היא לא המצאה, כמו הפטיפון, היא גילוי – כמו כוח המשיכה.

השלב הראשון באבולוציה של הפיצה מתחיל כבר לפני 2000 שנה. כמו כל דבר טוב, גם הפיצה צמחה מלמטה, בתור מאכל של עניים. מוכרים נוודים הציעו, ברחובות נאפולי, לחם תבול בשמן זית או תבלינים אחרים, וקראו לו פיאצ'ה (pieaca). למרות מה שמקובל לחשוב, מי שהמציאו את הפיצה היו דווקא היוונים, שנהגו לאפות חתיכות בצק שטוחות עם תוספות. הם קראו לזה "פלאנקוטוס". מה שמלמד אותנו שיעור חשוב: לא מספיק להיות ראשון. אם אתה רוצה להצליח, תן למוצר שלך שם קליט. האיטלקים שיחקו אותה.

הפיצריה הראשונה נפתחה בנאפולי בשנת 1830. היא נמצאת שם גם היום – אם אתם מזדמנים לעיר תקפצו לרחוב פורט אלבה 18. למסעדה קוראים Antica Pizzeria Port Alba. אתם יכולים להגיד שאני שלחתי אתכם, אבל לא בטוח שזה יעזור.

הפיצה המודרנית הראשונה הומצאה בשנת 1889 על ידי אופה מנאפולי בשם רפאל אספוזיטו, שמשום מה לא זכה לכבוד שמגיע לו (גם המסעדה של אספוזיטו עדיין קיימת. אז קראו לה "פיצריה די פייטרו", היום קוראים לה "פיצריה בראנדי"). אספוזיטו התכונן לביקור מלכותי בעיר – המלך אומברטו הראשון ומלכתו, המלכה מרגריטה, שעשו סיבוב ברחבי הממלכה. אספוזיטו, שהיה פטריוט לא קטן, לקח את הבצק ופיזר עליו תוספות בצבעי הדגל: ירוק (בזיליקום), אדום (עגבניות) ולבן (מוצרלה). זה היה כל כך מוצלח, וכל כך טעים, שעד היום קוראים לפיצה הזו פיצה מרגריטה, על שם המלכה האהובה. מאז ועד היום נחשבת נאפולי כבירת הפיצות.

עוד הוכחה לעובדה שהפיצה אינה המצאה, אלא גילוי גאוני, נעוצה בדרך שבה התקבצו כל התוספות: העגבניה הגיעה לאיטליה (דרך ספרד) ממקסיקו ופרו במאה ה-16, ונחשבה בתחילה לצמח נוי. המוצרלה, שעשויה מחלב תאו, הגיעה מהודו במאה השביעית, אולם רק במאה ה-18 נעשתה נפוצה. אספוזיטו רק שילב את הכל ביחד.

מהגרים איטלקים הביאו את הפיצה לארצות הברית של אמריקה במחצית השנייה של המאה ה-19. בשנת 1905 נפתחה הפיצריה הראשונה בארה"ב: ג'נרו לומבארדי פתח את לומבארדי'ז בניו יורק. הפיצריה עדיין שם. תקפצו לרחוב ספרינג 32.

הקפיצה הגדולה של הפיצה באה אחרי מלחמת העולם השנייה. חיילים אמריקאים שחזרו משירות באיטליה התגעגעו לאוכל המצוין הזה, ששם נמכר ברחובות. וכשחיילים רוצים – חיילים מקבלים. בשנת 1958 נפתחה פיצה האט, בשנת 1960 נפתחה דומינו'ס פיצה, שבאה עם הרעיון של אספקה תוך 30 דקות. אני עצמי עבדתי בדומינו'ס פיצה בסניף הראשון שנפתח בישראל (המקום: רח' ארלוזורוב בתל אביב, הזמן: 1991–1990). הייתי עובד פנים, הכנתי פיצות והייתי מאושר. אמרו לי שאני אשנא פיצות אחרי שאת עסק איתן שש שעות ביום, אבל בדיוק ההפך קרה. כל יום גיליתי משהו חדש. זה כמו אהבה, רק יותר חם.

על פי הערכות, אמריקאי ממוצע צורך כ-11 קילוגרמים של פיצה בשנה, כל שנייה נמכרות בארה"ב כ-400 חתיכות, ואם היינו מרצפים את הרחובות בפיצה, בכל יום היו נאכלים כחמש מאות דונם, בארה"ב בלבד. התוספת האהובה ביותר היא פפרוני, והלא אהובה: אנשובי.

וכמובן, פיצה היא האוכל של ההאקרים. גם כי זה הכי טעים, גם כי יש משלוחים, אבל בעיקר כי אפשר לאכול את זה ביד אחת.

דרור פויר
dror.feuer@themarker.com

מתכונים, סיפורים, היסטוריה, טיפים:	"בא לי פיצה", רשימת פיצריות בישראל:	עוד אתרי פיצה מומלצים:
http://www.ghgcorp.com/coyej/pizza.htm	http://www.bali"pizza.co.il	http://www.pesto.co.il/maincours/mainpiza1.htm
אתר הבית של דומינו'ס	אתר מצוין שמחשב קלוריות של ג'אנק פוד:	http://search.walla.co.il/?WOL-APP=HASHULCHAN
http://www.dominos.com	http://w[illegible]en.com/food	
והאתר של פיצה האם:	שלושה מתכונים לפיצה:	http://www.mabatim.co.il/cqi-local/kitchen-s/search.pl
http://www.pizzahut.com	http://www.goodfood.co.il/recipes/search-recipe.x	

יומן

רביעי 31.5

04:00 צ'ט עם שדרן הרדיו האמריקאי הפרוע ד"ר דימנטו
http://www.barnesandnoble.com

05:00 צ'ט עם המוסיקאי והסופר צ'דלי פיקוק
http://www.musicforce.com

19:00 צ'ט עם ג'ון מקדניאל, מנהיג להקת הליווי של רוזי אודונל
http://chat.yahoo.com/c/events/calendar.html

חמישי 1.6

00:00 שיחה עם נהג המרוצים ג'ון פיטפלדי
http://www.foxsport.com

03:00 צ'ט עם מבקר התאטרון של הניו יורק פוסט, מייקל רידל, לקראת פרסי הטוני
http://www.pagesix.com

שישי 2.6

04:00 צ'ט עם המוסיקאי פול רוג'רס
http://www.amuzment.com

שבת 3.6

01:00 צ'ט עם האצן האמריקאי סטיב סקוט
http://www.active.com

02:00 צ'ט עם ויקי יוביין, מחברת מדריכי הורות הפופולריים
http://www.girlfriendsguide.com

ראשון 4.6

02:00 "מי רוצה להיות מיליונר", משחק רשת חי בג'אווה (באנגלית)
http://heavy.etv.go.com/milnow/site/index.html?foo=.2547755008931015

שלישי 6.6

04:00 שיחה עם להקת רוגסטאר
http://www.gogstaronline.com

סמחקים • אוס[illegible] חיד[illegible] [illegible]יווה • פיצה • קיווה • ורדה רזיאל זיקוס

המצעד

עשרת אתרי הקליפ־ארט המשובחים ברשת על פי

http://www.100.com

- http://www.aplusart.com
- http://www.zdnet.com/swlib/
- http://www.freestuffcenter.com/awesome graphics/clip_art.html
- http://www.clipart.com
- http://www.clipartgallery.com
- http://www.coolarchive.com
- http://arttoday.com
- http://www.iband.com
- http://www.clipart.net
- http://www.toontakes.com

הכנת המדור: דפנה לוי

orange & walla
ow.baby
orange וואלה! האינטרנט הסלולרי הראשון בישראל
מהיום אתה יכול ליהנות מעולם שלם של מידע, תכנים ושירותים,
בכל מקום ובכל זמן, מאתר orange.walla ישירות לצג הטלפון האישי שלך:
קביעת פרופיל מידע אישי: אתה בוחר מתוך מגוון רחב של נושאים: מידע פיננסי, בורסה, חדשות, חדשות וואלה, מזג אוויר, ספורט ועוד, ומגדיר מתי לקבל את המידע ישירות למכשירך האישי ברשת orange.
שירותי דואר מתקדמים: מיד עם הצטרפותך תקבל תא דואר אלקטרוני אישי באתר, באמצעותו תוכל לקבל דואר/הודעות ישירות למכשירך. בנוסף יעמוד לרשותך שירות שליחת הודעות כתובות ישירות מהאתר למכשירים ברשת orange.
יומן פגישות נייד: עידכוני פגישות ביומן ישירות מהמכשיר, הגדרת לו"ז ביומן אישי באתר, קבלת לו"ז פגישות יומי ותזכורות מהאתר ישירות למכשירך ברשת orange.
ניהול תיק מניות אישי: קבלת דיווח על מצב תיק ניירות הערך שלך לפי הגדרה מראש או לפי דרישה. באפשרותך גם להוסיף ניירות ערך לתיק האישי.
רוצה להתנסות באינטרנט הסלולרי ממש עכשיו? שלח הודעה כתובה עם הקוד: OWN SP למספר 999, לאחר מספר שניות תקבל מידע בנושאי חדשות ספורט ישירות מהאתר לצג מכשירך האישי.
לפרטים גלוש לאתר www.orange.walla.co.il כבר עכשיו.
השירות ניתן חינם בישראל עד ל-1.8.2000.
■ השירות בחו"ל ניתן רק ברשתות GSM המאפשרות שליחת מבזקים אלקטרוניים.
orange
www.orange.walla.co.il
וואלה!